SAYI: 1532
TELEFON: Baş M. 20827 İdare M. 23300
ÇARŞAMBA 11 Haziran 1941
SENE 5
TELGRAF: İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Posta Tarihi 1936
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54
SAYISI 5 KURUŞ
Posta kutusu No.
ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400
Gazetede gönderilen evrak iade edilmez

Almanların Suriye harekâtı karşısındaki sükûtu

Suriyenin istiklâline kavuşması ve İngiliz - Hür Fransız kuvvetleri tarafından işgal olunması karşısında Almanların müdahalede bulunmamalarının mânası büyüktür. Ve.. muhtelif tahmin ve tefsirlere yol açacak istidattadır..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Ankaradan:

Suriyenin Hür Fransız - İngiliz kuvvetleri tarafından işgali normal seyrini takip ediyor. Bir iki gün içinde büyük bir engel zuhur etmediği takdirde Suriyenin istiklâli tahakkuk etmiş ve müstahlis kuvvetler tarafından işgali tamamlanmış olacaktır.

Suriyeye karşı bu istihlâs hareketi başlarken, işaret ettiğimiz gibi, iki tereddüt ve merak noktası vardı:

A— Vişinin bu hareketi İngiltereye karşı bir harp ilânı vesilesi telâkki etmesi

B— Alman ve İtalyanların müdahalesi..

Vişi Suriyedeki Fransızları mukavemete teşvik etmek; teessüf, protesto, hiddet, şiddet gibi kavlî tedbirlere tevessül eylemekle beraber; hukukî ve siyasî manasında filî bir harp ilânından çekinmiş, sadece Suriye hareketini bir tecavüz telâkki ederek mevziî müdafaayı tercih etmeyi faydalı bulmuştur.

Bu satırları yazdığımız âna kadar da Almanya ve İtalyanın Suriyedeki istihlâs hareketine karşı müdahalede bulunmadıkları da görülmüştür. Bilâkis, Berlin ve Roma bunun sırf Fransızlarla İngilizleri alâkalandıran hususî bir mevzu olduğunu beyan etmekte ve Suriyede Alman bulunmadığı, paraşütlü Alman subay ve erlerinin esir edildiği iddiasını yalanlamaktadır.

Almanların Suriyedeki bu hareket karşısında gösterdikleri alâka ve müdahalesizliğin de ayrıca bir merak mevzuu olduğu muhakkaktır. Bu tavrı hareket şüphesiz ki manalıdır ve muhtelif tarzdaki tahmin ve tefsirlere müsaittir. Tahmin ve tefsirlerin en kuvvetlisi iki esasta toplanabilir:

A— Almanların yapabilecekleri birşey olmadığı için Suriyeye karşı hareketsiz kalmaları

B— Başka bir cephede harp için hazırlanmaları ve bu yüzden Suriye hareketine alâkasız kalmaları.

Her iki tefsir ve tahmin de doğru ve yerinde sayılabilir. Almanların Suriyeye çıkması gecikmiştir ve İngiliz hareketi takaddüm etmiştir. Bundan böyle müdahaleleri ancak hava yolu ile olabilir.

Hava yolu ile müdahale ise; asker nakli bakımından matlûp neticeyi veremez ve gayesi hesap edilmiyen beyhude bir kan israfından ileriye geçemez. Çünkü Rodos havadan Suriyeye normal

(Devamı 5 inci Sayfada)

BUGÜN:

Harp Ansiklopedisi

FİLİSTİN ve Şarkî ÜRDÜN

Bu çok kıymetli tetkik yazısını bugün

4 üncü sahifede okuyunuz

Avam Kamarasında Çörçil'in yeni beyanatı

Britanyada harp malzemesi imalâtı iki misline çıktı

Londra 11 (A.A.) — «B.B.C» Başvekil Çörçil dün Avam Kamarasında yaptığı beyanatta, Girit harbinin Nil vadisinin ve Yakınşarkın müdafaasında büyük rol oynadığını söyledikten sonra, Suriye meselesine de temas ederek demiştir ki:

— Britanyanın Suriyede gözü yoktur. İngiltere hükûmeti Suriyede hiçbir menfaat gayesi gütmemektedir.

Almanyanın Suriyeye nüfuzunun ve Iraktaki entrikalarının Nil vadisi ve Süveyş için büyük bir tehlike teşkil ettiğini idrak etmek için büyük bir zekâya ihtiyaç yoktur.

İngiliz kuvvetlerinin Suriyedeki ilerleyişleri memnuniyet verici bir şekilde devam etmektedir. Pek az muharebe olmuştur.

Britanyanın harp malzemesi imalât gündengüne artmaktadır. Bu mayıs ayında geçen seneye nazaran iki misli imlâ olmuştur.

Çörçil

Bu senenin ilk üç ayında tank ve top imalâtımız da geçen senenin ayni aylarına nazaran yüzde elliden fazladır.

(Devamı 5 inci Sayfada)

İngiliz ileri unsurları Şam'a 25 kilometre mesafede!

DOnanmayı bombalamak istiyen beş tayyare düşürüldü

Kahire 11 (A.A.) — «B.B.C.» Donanmayı himaye için devriye dolaşmakta olan İngiliz tayyareleri düşmanın beş tayyaresini düşürmüşlerdir.

Avcı tayyareleri Şamın 50 kilometre cenubunda, müttefiklerin

(Devamı 5 inci Sayfada)

Bir kadın komşusunu ekmek bıçağı ile yaraladı

Sebep komşu kadının kahkaha atmasıdır!

Eğrikapıda Muhsine isminde bir kadın komşusu bir kadını bıçakla omuzundan yaralamıştır.

(Devamı 5 inci Sayfada)

Çörçil'in nutku münasebetile: Giridin tahliyesi esnasında Yeni Zelanda askerleri vapurda

Suriye'yi müdafaa edecek Fransız kuvvetleri az

Yeni Fransız Hariciye Nazırının beyanatı

Londra 11 (A.A.) — Afi:

İsviçre radyosunun verdiği bir habere göre Amiral Darlan'ın yeni Hariciye Nazırı Benois Mechin, Fransanın muhasamat sahasını genişletmek üzere hiçbir zaman teşebbüse geçmiyeceğini söylemiş, fakat Peten'le Darlan'ın emri mucibince Fransanın hücuma uğrıyacağı yer neresi olursa olsun müdafaa edileceğini tasrih etmiştir.

B. Mechin, İngiltereyi, Irak petrollerini himaye ve Fransaya ait petrollere vaz'ıyed etmek üzere

(Devamı 5 inci Sayfada)

Mayısta düşürülen Mihver tayyareleri

Yalnız İngiltere üzerinde 203 tayyare düşürüldü

Londra 11 (A.A.)— B.B.C. Hava Nazırı Sinkler mayıs ayı zarfında İngiltere üzerinde 63 ü gündüz, 140 ı gece olmak üzere 203 Alman tayyaresi düşürüldüğünü beyan etmiştir.

Yine mayıs ayında Orta Şarkta ve Akdenizde 240 mihver tayyaresi düşürülmüştür. Bu rakamların hakikî zayiattan aşağı olması muhtemeldir.

İngiliz hava zayiatı bu rakamların üçte biri kadardır.

Rodos'a yeni bir hava akını yapıldı

Malta'nın garbında bir hava muharebesi oldu

Kahire 11 (A.A.)— B.B.C. İngiliz hava karargâhının tebliği: Tayyarelerimiz pazar gecesi Rodosa şiddetli bir taarruzda bulunmuşlardır. Rıhtıma birkaç tam isabet olmuştur. Tayyare meydanında yangınlar çıkarılmıştır.

Pazartesi günü Maltanın 80 kilometre garbında dört İtalyan tayyaresine tesadüf edilmiş, bunlardan ikisi düşürülmüş, diğer ikisi hasara uğratılmıştır.

Belediye Resimlerine Yapılacak Zam

Bu suretle şehrimizde 2 milyon fazla varidat temin edilecek

Yeni zamların bu aydan itibaren şehrimizde tatbikine geçilecek

Asker ailelerine yapılmakta olan yardımın genişletilmesi için Belediye resim ve vergilerine yapılacak zamlar hakkında Belediyenin noktai nazarını ihtiva eden bir rapor hazırlanmıştır. Rapor bugün Ankaraya gönderilecektir. Belediye vergi resimlerine yapılacak zam ile senede iki milyon lira fazla varidat temin olunacağı hesaplanmıştır. Bu para tamamen muhtaç asker ailelerine tahsis olunacaktır. Mezkûr fazla varidat dün de yazdığımız gibi vesaiti nakliyeye, lûbiyat resmine, havagazına, kontrat ve sair Belediye resimlerine yapılacak zamlarla te-

(Devamı 5 inci Sayfada

Ihtikâr kontrollerinde kadın memurlar da kullanılacak

Ticaret Vekâletinin emrile, Fiat Murakabe Komisyonuna bağlı murakabe bürosu memurları piyasada umumî ve geniş kontroller yapacaklardır. Bu kontrollerde her eşya ve maddenin üzerinde fiatları bulunup bulunmadığı da tetkik olunacaktır. Diğer taraftan bu

(Devamı 5 inci Sayfada)

Bahçekapı'da yeni açılan
KULA
Mensucat Fabrikası T. A. Ş.
Büyük Mağazasını görünüz.
Toptan — Perakende

Bu yıl İzmir Fuarına hangi Devletler iştirak edecek?

İzmir 11 (Hususî)— 20 ağustosta açılacak olan bu seneki fuara İran, Macaristan, İngiltere hükûmetleri resmen iştirak edeceklerdir. Diğer devletlerin cevabı henüz glmemiştir.

Milli bankalarımız da fuara iştirak için mühim hazırlıklar yapmaktadırlar. İş Bankası, bu seneki fuara büyük ve güzel bir pavyon inşa ettirmek suretile iştirak edeceğini bildirmiştir.

Etibank ve Sümerbank da iştirak edeceklerdir. Bu iki bankamızın, fuar sahasında daimî, büyük pavyonları vardır. Sümerbank, ayni zamanda satış da yapacaktır.

Fuardaki pavyonların satışı devam etmektedir. Birçok pavyonlar, şimdiden satılmıştır.

(Devamı 5 inci Sayfada

SURİYE Harbine Bir Bakış

Şamın bugün yarın işgali bekleniyor

Şimali Afrikadan da Suriyeye Fransız tayyareleri geldi

Sahil mıntakasında İngiliz donanması harekâta müzaharet ediyor

Anadolu Ajansının verdiği haberlere göre, Suriyedeki askerî harekât inkişaf etmektedir. Müttefik kuvvetlerin şimdi Şam kapılarına varmış olmaları kuvvetle muhtemeldir.

(Devamı 5 inci Sayfada)

Sığınak yapmıyanlara bir hafta mühlet verilecek

Yine yapılmadığı taktirde kanunî takibata geçilecek

Vilâyet tarafından verilen emir üzerine bütün kazalarda evlerin kontrolüne ve sığınak veya siper hazırlanıp hazırlanmadığının tesbitine başlanmıştır.

Siper veya sığınak yapmamış olanlara tebligat yapılmakta ve birer hafta mühlet verilmektedir. Bu müddet içinde de sığınak veya siper yapmamış olanlar hakkında kanunî takibata geçilecektir.

Londrada gizli faaliyette bulunan şirketler

Londra 11 (A.A.) — Dahiliye Nazırı Morisson sekiz şirket hakkında müdafaa nizamnamesinin tatbikini emretmiştir. Bunlar arasında faşist teşkilâtı olanlar vardır. Bu teşekküllerin harbe müessir surette devam edilmesine zarar getirebilecekleri anlaşılmıştır.

MİLLÎ ŞEF

Polatlı ve Haymana kazalarında bir tetkik gezisi yaptılar

Ankara, 11 (Hususî Muhabirimizden) — Millî Şef İsmet İnönü, dün Ankara civarında bir tetkik gezisi yapmışlar, bu arada Polatlı ve Haymana kazalarını şereflendirmişlerdir. İsmet İnönü tetkik gezisinden sonra Ankaraya avdet buyurmuşlardır.

Makineye Verirken Aldığımız Telgraflar Beşinci Sahifede

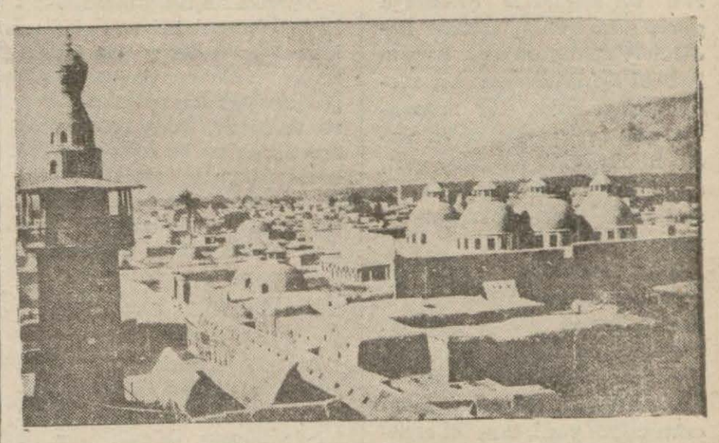

Şam şehrinin kuş bakışı bir görünüşü

HARP VAZİYETİ

Suriyenin işgalile askerî harekât Şarkî Akdenizde yalnız Libya cephesine inhisar edecektir

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

SURİYE CEPHESİNDE:

Dün Hür Fransız kuvvetleri Şama 25 kilometre yaklaşmış bulunuyorlardı. Filistin ve Ürdünden dört kolla ilerliyen müttefik kıt'alar ciddî mukavemetlere çatmadan Şam ve Beyruta doğru mesafe kazanmaktadırlar. Fransızlar Filistin - Beyrut sahil yolunu bazı yerlerde tahrip etmişlerse de bu tahribat sür'atle izale edilmiş ve ileri harekete devam olunmuştur. Şam ve Beyrutun sür'atle işgaline intizar edilebilir.

Suriyedeki Fransız kıt'alarının maneviyatı zayıftır. Bunların bir kısmı harbetmek istemiyorlar; bir kısmı da bilâkis Hür Fransızlara iltihak ediyorlar. Bu vaziyet karşısında müttefiklerin ciddî bir mukavemet ile karşılaşması beklenemez.

Ancak Vişi Fransası Suriyeyi müdafaa ümidini henüz kesmemiştir; Almanyanın tazyiki altında Suriyede İngilizlere karşı harbe girecektir. Bu maksatla şimalî

(Devamı 5 inci Sayfada

Inhisarlarda yeni tayin ve nakiller devam ediyor

Müdür ve Şeflere parasız sigara tevziatı kaldırıldı!

İnhisarlar Umum Müdürlüğünde yeni teşkilât lâyihasile ihdas olunan iki umum müdür muavinliğine kimlerin tayin olunduğu henüz malûm değildir. Maamafih yakında kimlerin tayin edileceği anlaşılacaktır.

(Devamı 5 inci Sayfada)

Yüzlerce kilo eksik ekmek müsadere edildi

Şehremininde Saraymeydanında 27 numaralı Mehmedin fırınında 58 kilo, Kocamustafapaşada 274 numarada Yorginin fırınında 95, Lâlelide Ordu caddesinde Tevfiğin fırınında 75 kilo eksik ekmek bulunmuştur.

Ayrıca Beyoğlunda üç fırında 558 kilo eksik ekmek bulunmuştur. Bunlar müsadere edilmiştir.

Kendilerine memur süsü vererek rüşvet almışlar!

Bir bakkalı dolandıran iki kişi tevkif edildi

Kadıköyünde Söğütlüçeşme caddesinde 16 numaralı dükkânda dün şayanı dikkat bir cürmümeşhut yapılmıştır:

Bu dükkânda bakkallık eden Mığırdıç evvelki sabah dükkânın-

(Devamı 5 inci Sayfada)

Hebeşistan'da şiddetli bir muharebe

Kahire 11 (A.A.) — «B.B.C.» Umumî karargâhın tebliği: Libyada devriye faaliyeti olmuştur.

Habeşistanda Adisababanın cenubu garbisinde ehemmiyetli bir muharebe devam etmektedir. Omo nehri bölgesinde 75 bin kilometre murabbaı İtalyan arazisi işgal edilmiştir.

KISACA

Yakın günlerin sürprizi

A. ŞEKİP

İskenderiye limanının plânlı ve şiddetli bir şekilde üstüste iki defa bombardıman edilmesi, Suriye hâdiselerinin başlangıcına tesadüf ediyor. Mısır hükûmeti, İskenderiyeyi boşaltmaktadır. Her gün, on binlerce insan, Mısırın iç taraflarına göç ediyor.

Bu bombardımanlardaki insan zayiatı şu satırları yazdığımız dakikaya kadar 547 kişi olarak tesbit edilmiştir. Yaralıların miktarı henüz malûm dedeğildir. Herhalde yaralı yekûnu ölü miktarını aşmaktadır.

Almanlar, şimdilik Suriye hâdiselerine karışmıyorlar. Bir rivayete göre de, yalnız İngiltere ve Fransayı alâkadar eden Suriye hâdiselerine seyirci kalacaklardır.

Bu iddia doğru mudur?. Tabii, zaman gösterecek?.

Fakat, Suriye hâdiselerine mukabil, nazilerin, bir başka cephede, bir başka büyük hâdise hazırlamakta oldukları muhakkaktır. Acaba, bu hâdise, Sollumdan, Süveyş kanalına doğru büyük bir taarruz mu olacaktır?.

Yoksa, Britanya adasının istilâsına mı teşebbüs edilecektir?. Fakat, İskenderiyenin bombardıman edilmesi çok manalı ve mühimdir. Çünkü, Mısır hükûmeti, Almanya ve İtalya ile harp halinde değildir.

Herhalde, yakın günlerde, Avrupa harbi sürprizlerle dolu bazı inkişaflar göstermek istidadındadır.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

İHTİKÂR MODA MIDIR?.

Bir gazetede, röportaj yazan bir muharrir arkadaşa göre, İstanbulda, ihtikâr hâdiseleri azalıyormuş.. Bunun Sebebi de, ihtikârın bir moda olması imiş.. İlk zamanlar, pek rağbet edilen bu moda, bütün diğer modalar gibi, artık gözden düşmüş.. Kimse ihtikâr yoluna sapmıyormuş.

İnanalım mı?.

İhtikârın moda olduğu iddiası insana garip geliyor. Çünkü, modalar, ekseriya, bir mevsimlik ömüre maliktir. Halbuki, ihtikâr, harp çıktı çıkalı yani, tam iki senedir hükmünü sürüyor.

BİR LİMON HİKÂYESİ

Gazetelerde bir limon hikâyesi havadisi çıktı; pek şık bir şey.. Bir tüccar, Suriyeden limon getirtmiş.. Limonlar Hadarpaşaya gelmiş.. Bir başka tüccar, bu limonları almış, İzmire götürmüş, orada. bir başka tüccara satmış.. Sonra, bir başka tüccar da, o limonları almış, İzmirden İstanbula getirtmiş!

İşte, limon fiatları bu yüzden artıyormuş!.

Yine şükredelim; ya, bu limonlar, İzmirden sonra, Adanayı, Konyayı, Sıvası, Erzurumu dolaştıktan sonra İstanbula gelseydi?.

GÖNÜLLÜ FAHİŞELER

Bir refikimizde, yeni bir edebî romnın tefrikaya başlıyacağı haber veriliyor. Romanın ismi şu:

«Gönüllü Fahişeler,,»

Fakat, herkesin bildiği gibi, fahişenin «mecburî» olanı esasen yoktur. Bu mesleğe (!) intisap edenlerin hepsi, gönüllü olarak işe başlarlar.. Gönül rızası olmadan vâki bir hâdise gördünüz mü?.

Sonra, bu tefrikanın «edebî» olmak iddiası da garibimize gitti. «Fahişe» hayatı, hiç te edebe sığmaz.

KUZULAR, KURTLAR

Kuzu etine narh konmaktan, artık, vazgeçilmiş.. İsabet!.. Çünkü ortada kuzu kalmadı.. Bütün kuzular koyun oldu..

Ben, şunu düşünüyorum:

Acaba, kuzulara narh konma meselesinde tetkikat, tahkikat için ne kadar zaman harcandı, ne miktar mürekkep, kâğıt, kalem sarfedildi.. kaç alâkadar mütehassıs (!) akşam ederek gündelik hak etti..

Dünya kuzuların değil, kurtların!

AHMET RAUF

Amerika ile ticaret

Hükûmet ihracatçılarımıza yeni kolaylıklar gösterecek

Amerika ile ticari münasebetlerde bulunmak istiyen ve bilhassa ihracat imkânları arayan tacirlerimize hükûmet yeni kolaylıklar göstermeğe karar vermiştir. Ticaret ve Sanayi Odası müracaat edecek tacirlere bu kolaylıklar hakkında malûmat verecektir. İthalât ve ihracat için Amerikan makamları ile anlaşılmıştır. Yakında Amerikadan mühim bir parti ithalât eşyası gelecektir.

GEMİLERİMİZ AMERİKAYA GİDECEK

Amerikaya Türk gemileri işlemesi için yapılan tetkikler neticelenmiştir. İlk vapur bu hafta içinde Süveyş Kanalı yolu ile hareket edecektir.

Romanyaya ihracat

Romanya ile yapılan bir anlaşmaya göre bu memlekete son bir ay zarfında 700 ton stüpü ihraç edilmiştir. Haber aldığımıza göre bu miktar 1000 tona kadar çıkarılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Otelciler Belediyeye müracaat ederek fiatlere zam istemişlerdir. Ayrıca otellerin sınıflara da ayrılması istenmiştir. Keyfiyet tetkik olunmaktadır.

★ Bazı sahil gazinolarına mevsim münasebetile kazıklar çakılarak ilâveler yapıldığı görülmüştür. Kalabalık zamanlarda buraların çökme tehlikesi olduğundan Belediye tekmil sahil gazinolarını esaslı bir kontrolden geçirmeği kararlaştırmıştır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Son günlerde pirinç fiatlarında fazlaca bir yükseliş göze çarpmaktadır. Fiatlar, bu bir kaç gün zarfında 33 kuruştan 45 kuruşa çıkmıştır. Mürakabe Bürosu, yükseliş sebeplerini tetkike başlamıştır.

★ Bağdattaki 5000 ve Basradaki 2000 sandık çay, kısa bir müddet zarfında memleketimize gelmiş olacaktır.

★ Dün muhtelif memleketlere 137 bin liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda İsviçreye 19 bin liralık çürük fındık ve 10 bin liralık deri gönderilmiştir.

★ Dün hariçten 5 ton nişadır ve bir miktar kalay gelmiştir. Romanyaya da 700 ton kadar üstübü ihraç edilmiştir.

MÜTEFERRİK:

★ Şamandıraya bağlı Kapo Arma vapuruna yanaşık mavnada çalışan İbrahim vinççi İbrahimin hatası neticesi mavna ile vincin indirmekte olduğu arpa kazanı arasında kalarak muhtelif yerlerinden ezilmiş, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Samatyada Kurudemir sokağında oturan İbrahimin 12 yaşlarındaki oğlu Sadık, Şehremininde Kenanın bahçesindeki su dolabı üzerinden dut ağacına çıkarken ayağı kayarak düşmüş, başından ağırca yaralanmıştır.

HALK Filozofu

"Propaganda,,

Değerli fikir adamı ve sayın meslektaş Sadri Ertem, propaganda başlığını taşıyan, şayanı dikkat ve günün mevzularile çok yakından alâkadar, faydalı bir eser neşretti.

Kültür hayatımıza yıllardır hizmet eden Sadri Ertem, titiz tetkik ve mütalea objektifini, bu sefer, dünyanın ne zamandır bir kıymet, bir vasıta, amansız bir silâh olarak kabul ettiği propaganda bahsi üzerine çevirmiş bulunuyor.

Eser, üç cilt üzerine plânlaştırılmıştır.

Müellifinin, söylediğine nazaran «birinci ciltte, propagandaya mesnet olan ve propagandanın üzerinde tesir icra ettiği efkârı umumiye ve efkârı umumiyeyi terkip eden müesseseler, ikinci ciltte propagandanın sosyolojik, psikolojik ve teknik şartları. Üçüncü ciltte de 1939 harbinde propaganda tatbikatı hakkında misaller arzolunacaktır.»

Bu tasniften de anlıyoruz ki, Sadri Ertem, mevzuu, en geniş ilmî ölçülerile almış, ve muvaffak bir metodla plânlaştırmıştır.

Denebilir ki, şimdiye kadar, bu mevzuda, bizde, bu kıymet ve çapta bir diğer eser yazılmamıştır.

Birinci cildi karıştırırken «propaganda» nın, yalnız fikir adamları için değil, yaşıyan, düşünen her vatandaş için nasıl mütaleası elzem bir kitap olduğunu daha iyi anlıyoruz.

Değerli muharririn bu eseri, bizim için, dünya hâdiselerini seyir ve temaşa ederken, elimizde bir mihenktaşı olarak bulunması icap eden bir «lâzımı gayrimüfarik» ehemmiyetindedir.

Sadri Ertemi, bu hizmetinden dolayı takdir etmeği bir borç bilir, eseri hararetle tavsiye ederiz.

REŞAT FEYZİ

İki çay ve kahve hilekârlığı

İki çay ve kahve tüccarı Adliyeye verilmiştir: Asmaaltında ticarethanesi bulunan Mihal oğlu Yorgi Bahba çay kutuları içine ayı üzümü otu denilen bir nevi maddeyi doldurarak çay diye satışa çıkarmıştır. Yapılan ihbar üzerine bu ticarethanede araştırma yapılmış ve çay kutularının yarısından ziyadesinin bu otla dolu olduğunu ve bir kısmında da yüzde elli miktarında çay bulunduğunu tesbit etmişlerdir.

Diğer taraftan kuru kahveci Hüseyin isminde biri de dün adliyeye teslim edilmiştir.

Bu adam yüzde yüz nohudu kahve diye satmaktan suçludur.

Harbin yerli filimlere tesiri

Şehrimizdeki filim stüdyoları bu yaz mevsiminde mühim miktarda yerli filim yapmak üzere hazırlıklar yapmışlardır. Harp yüzünden önümüzdeki sene fazla ecnebi filmi gelmiyeceği sanılmaktadır. Bu sebeple yerli filimlere ehemmiyet verilmektedir. Çevrilecek filimler arasında zabıta ve macera filimleri de vardır. Harbin yerli filim sanayiimize bu cihetten faydalı olacağı tahmin olunmaktadır.

Günün meselesi:

Yardım Seven Bayanların faaliyeti

Vilâyetimizin muhtelif kazalarında yeni şubeler açıldı

Yardım Sevenler Cemiyeti dün Taksimdeki Merkez binasında bir toplantı yapmıştır.

Bu toplantıda yeni açılan kurslara giden bayanların miktarı göz den geçirilmiş ve bu kurslara yazılmışken bazı sebepler dolayısile gidemiyenlerin müşkülleri hallolunmuş, civar hastanelerdeki kurslara devamları temin edilmiştir.

Diğer taraftan cemiyet makbuzlarını tab'ettirmiş ve dünden itibaren cemiyete taahhütlü âza kaydına başlanmıştır. Bakırköy, Çatalca, Yalova, Silivri kazalarında cemiyetin şubeleri dünden itibaren faaliyete başlamıştır. Eyüp kazası hastaneler mıntakası dışında olduğundan cemiyet tarafından bir otobüs kiralanmış ve bu mıntakadan kurslara iştirak edecek olan bayanların Gureba hastanesine gidip gelmeleri temin edilmiş ve ayrıca iki hasta prevantoryoma ücretle yatırılmış ve dört işsize iş temin olunmustur.

Maaş işleri

Bazı kadınlar sahte evrakla maaş alıyorlarmış!

Yapılan teftişlerde, evlendikleri halde ölmüş olan eski kocasının tekaüt maaşını almakta olan kadınlar bulunduğu anlaşılmıştır. Bunlar alâkadar memurları sahte evrak ile iğfal etmekte ve paraları almaktadırlar. Bu yüzden bütün maaş sahiplerinin vaziyeti yeniden ve esaslı olarak tetkik olunacaktır.

Pamuk mübayaasına başlandı

Evvelce hükûmet tarafından beyanname ile tesbit edilen pamukların mübayaasına Ziraat Bankası tarafından başlanmıştır. Banka yalnız şehrimizden şimdiye kadar preseli 300 balya pamuk mübayaa etmiştir. Bunların bedelleri Vekâlet tarafından tesbit edilen fiyatlar dahilinde tesviye edilmektedir.

İş yerleri

Belediyece şehrimizde umumî kontrollere başlanıldı

Alâkadarlar şehrimizdeki hanlarda, basık ve rutubetli yerlerde faaliyette bulunan imalâthane, atölye ve diğer iş yerlerinin tesbitine başlamışlardır. Bu gibi gayri sıhhî iş yerlerinin sahiplerine muayyen mühletler verilecek ve bu zaman içinde başka yerlere nakletmeleri bildirilecektir. Sıhhî şartlara uygun olmıyan iş yerleri kapatılacaktır.

Naftalin için beyanme verilecek

Ellerinde naftalin bulunanlar miktarlarile bulundukları yeri ve kendi adreslerini bir beyanname ile en geç ayın 16 ıncı günü saat 17 ye kadar Fiat Mürakabe Bürosu Şefliğine bildirmeğe mecbur tutulmuşlardır.

ADLİYE ve POLİS

Karısını vuran kasap Sairfilmenam hastalığına tutulmuş

Muhakemede avukatı bu iddiada bulundu ise de katil koca tevkif edildi

Cumartesi günü Fatihte karısı Mükerremi kasap bıçağile vurarak öldüren Fazılın muhakemesine dün cürmümeşhud kanununa göre ikinci ağırcezada başlanmıştır.

Mahkemeye 29 şahid getirilerek dinlenildi ve katil Fazılın vekili müvekkilinin «sairi filmenam» hastalığına müptelâ olduğunu ileri sürerek müşahede altına alınmasını talep etti.

Mahkeme avukatın bu talebini nazarı dikkate alarak katil Fazılı adliye doktoruna muayene ettirmiş ve adliye doktoru Enver Karan suçlunun cezaî ehliyetini azaltacak herhangi bir hastalığı bulunmadığını bildirmiştir.

Rapor üzerine suçlu vekili bu raporun ancak bir mütehassıs tarafından verilmesi lâzım geldiğini ileri sürmüşse de mahkeme bu talebi reddetmiştir.

Bundan sonra müddeiumumî muavini mütaleasında suçlunun karısını öldürdüğü gerek kendi gerekse şahitlerin ifadelerile sabit bulunduğundan kendisinin 449 uncu maddeye tevfikan cezalandırılmasını, ancak hâdisede tahrik ve hafifletme sebepleri bulunduğundan bunların da nazarı itibara alınmasını istemiştir.

Muhakeme suçlu avukatının müdafaasını hazırlaması için 19 Haziran Perşembe günü saat 14 de bırakılmıştır.

Hususî otomobiller

Bunlara izin verileceğinden Belediye yeni plakalar hazırlıyor

Belediye, hususî tenezzüh otomobilleri için yeni plâkalar hazırlamağa karar vermiştir. Bu hususta faaliyete geçilmiştir. Hükûmet garajlarda veya apartıman, evlerin altlarında muhafaza olunan hususî otomobillerin işlemesine tekrar müsaade eder etmez bu plâkalar verilecektir. Diğer taraftan hususî otomobillerin işlememesi yüzünden Belediye varidatında ayda 5000 liradan fazla noksanlık olmuştur.

Tevkif edilen yalancı şahit

Dün ikinci ağırcezada bakılmakta olan bir mesken masuniyetini ihlâl davası esnasında eski ifadesine aykırı şahadette bulunan Rıza isminde birisi yalan yere şahadetten tevkif edilmiştir.

Namus yüzünden işlenen cinayet

İki kardeş biribirini öldürdü

İzmir (Hususî muhabirimizden) — Ödemişin Dolaylar köyünde namus yüzünden iki kardeş arasında bir cinayet olmuştur. Raşid oğlu Mehmet adında biri, gece köy yolunda çifte tüfengile yaralanmış olarak bulunmuş, yapılan tahkikatta kardeşi Raşid Balcı tarafından yaralandığı anlaşılmıştır. Yaralı Mehmet, jandarma karakoluna götürülmüş ve istiçvaptan sonra ölmüştür.

Tahkikata göre iki kardeş arasında vuku bulan bu cinayetin sebebi, namus meselesidir. Mehmetle Raşidin babaları bir, fakat anneleri ayrıdır. Mehmedin üvey annesi Şerife ile münasebette bulunduğunu hisseden Raşid, öz anensinin bu gayri meşru hareketini bir türlü hazmedememiş ve Mehmede fena halde kızmağa başlamıştır.

Nihayet son defa geceyarısı Mehmedin yine analığının odasına girdiğini görmüş, az sonra elinde çifte tüfengi olduğu halde kapıya bir tekme vurarak arkasına kadar açtıktan sonra içeri girmiştir. Mehme ve analığı Şerife, yatak içinde kucak kucağa bulunuyorlarmış. Bunu gören Raşid, çifte tüfengini ateş ederek Mehmedi ağır surette yaralamış ve tüfeği annesine de ateş etmişse de kapsül ateş almamış ve bu suretle Raşid, anne katili olmaktan kurtulmuştur. Raşid, tevkif edilmiştir. Tahkikata devam olunmaktadır.

Tekme ile öldürülen kadıncağız

İzmir (Hususî muhabirimizden) — Dikili kazasının İslâmlar köyünden Hilmi Hilâl, bir münakaşa yüzünden hiddetlenerek karısı 17 yaşında Fatma Hilâli, tekmelerile karnına vurmak suretile öldürmüştür. Katil tutularak Adliyeye verilmiştir.

13 Haziran CUMA Günü İKDAM'DA Başlıyor

HAZRETİ MUHAMMET

Ve İslâm Ordularının Muharebeleri

Yazan: **Ziya Şakir**

İslâm ordularının yaptığı gazvelerin bu çok şayanı dikkat tafsilâtını, Ziya Şakir, bu yeni eseri ile İkdam refikimiz okuyucularına takdim edecektir..

DIŞ Politika

Cenup Slavlarının ıztırabı

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Karayorgi, 19 uncu asrın başlarlangıçlarında isyan bayrağını açtığı günden 1914 harbinin sonuna kadar devam eden yüz küsur sene zarfında cenup Slavlarının istiklâli, bu milletler için bir rüya olmuştu. Bu rüya nihayet, 1918 senesinin sonbaharında hakikate inkılâp etti.

1914 harbi çıktığı zaman, cenup Slavlarının Osmanlı İmparatorluğile davaları tasfiye edilmiş bulunuyordu. Fakat bu dava tasfiye edilirken, Sırbistanın Adriyatik denizine çıkmasına mâni olmakla İtalya cenup Slavlarının önüne çıktı. Bu, cenup Slavlarına istikbalde karşılaşacakları rakibin hüviyetini anlattı.

Cenup Slavlarının ittihadı, beklenildiği gibi, mas'ut bir netice vermedi. Bunlar ırk itibarile biribirine benzemekte ise de uzun zamanlar ayrı idareye tâbi olarak yaşadıklarından ayrı kültürlerin tesiri altında kaldıklarından müttehit ve mütecanis bir birlik kuramadılar. Cenup Slavlarının rakibi olan üç unsur bundan istifade etti: Macarlar ki uzun zaman cenup Slavlarının mühim bir zümresini boyunduğu altında yaşatmışlardı. Cermenler ki eski Avusturyanın iddialarına vâris olarak ileri atıldılar ve İtalyanlar ki bunlar yeni bir unsur gibi görünüyorlarsa da hakikatte iddialarını kısmen eski İtalyan Venedik Cumhuriyetinin ,kısmen de Avusturyanın vârisi sıfatile, bu imparatorluğun iddialarına istinat ettiriyorlardı. Yugoslavyanın bugünkü fecî vaziyeti karşısında cenup Slavlarını teşkil eden unsurlar, 1918 senesile 1941 senesi arasındaki müthiş kavgaları hatırlarken büyük acı duymakta olmalıdırlar.

Sırplarla Hırvatlar biribirlerine geçtiler. Bir Sırp meb'usu Hırvat liderini meb'uslar meclisinde öldürdü. Kral Aleksandr diktatörlüğünü ilân etti. Devletin ismini bile değiştirerek, kuvvet ile, bir Yugoslav birliği kurmağa çalıştı. Fakat bir gün bir Hırvat da Sırp kralını öldürdü. Yugoslavyanın iç ve dış politikası, bu darbenin tesirinden hiçbir zaman kurtulamadı. Dahili siyasetinde zâf ve teredd üt haricî politikasında istikrarsızlık içinde Yugoslavya, mihverin istilâsına uğradı. Bir rüya ki, hakikate inkılâp etmesi için yüz yirmi sene uğraşılmıştı; meğer hakikat zannedilen bu vaziyette de ancak yirmi sene yaşıyan bir rüya olduğu görülmüştür.

Fakat şimdi görülüyor ki mirasçılar arasında ihtilâf çıktı. Zaten daima öyle olur. Bir devletin topraklarına bir takım komşu devletler göz koyarlar. Onu parçalamak için işbirliği yaparlar. Fakat hedeflerine varır varmaz, mirasçılar arasında ihtilâf çıkar. Balkan muharebeleri bunun en iyi misalidir.

Son günler zarfında Berline ve Romaya yapılan bir takım ziyaretler Yugoslavyanın paylaşılmasile alâkadar olmalıdır. Daima gizli olarak seyahat eden Bulgar kralı Boris, İtalyanın Arnavutluk hudutlarını şarka doğru genişletmek istemesinden şikâyet etmiş olacaktır. Berlin haberlerine göre, Bulgaristan Debreyi de istemektedir. Selâniğin kendisine verilmemiş olmasından da müştekidir. Hırvat devlet reisi Paveliç de Berline gitti. Diğer taraftan Macaristan da Adriyatik denizine mahreç temin etmek için Başvekilini Romaya gönderdi. Görülüyor ki Macarların, bir taraftan Hırvatlar ve bir taraftan da İtalyanlarla, Bulgarların da İtalyanlarla menfaatleri çarpışmağa başlamıştır. Alman menfaat ve alâkalarına gelince, bunlar, Avrupada beynelmilel münasebetlerin büsbütün başka bir konsepsiyonu içinde mütalea edilmek lâzımdır. Eğer Almanya İngiltereyi mağlûp edip de tasavvur ettiği nizamı kuracak olursa, Avrupadaki hudutların hepsi de bütün kıt'aya şamil geniş bir imparatorluğun idarî taksimatı derecesinde ehemmiyetli olacağından hudutların şöyle veya böyle çizilmesi, Almanya için büyük bir mesele teşkil etmez. Almanya, şüphesiz cenup Slavları meselesini de bu geniş kadro içinde görmektedir. Esasen herşey Alman zaferine bağlıdır.

Edebî Roman: 87

KOLKOLA

Müellifi: **Nizamettin NAZİF**

— Bir felâket...

— Evet... Sabırlı olunuz, hikâyem canınız sıkıyorsa keseyim.

— Bilâkis, heyecanla dinliyoruz.

— Parti bitince oyun arkadaşlarıma, «geliniz... - dedim - buradan çıkalım. Konsolatoya gidelim. Şampanya açarız. Bir parti de orada oynarız.

— .....

— Konsoloslar itiraz etmediler. Fakat kont sıvışmak istedi. Maamafih ısrarımıza mukavemet edemedi. Geldi. Konsolatoya girince onları alt kattaki salonda bıraktım, Bir bahane bularak yanlarından ayrıldım. Bütün odaları koşar adımla dolaşarak pencereleri kapadım, kapıları kilitledim. Bu hareketimi hayretle takip eden garsona kançılar beyin gelip gelmediğini sordum. Gelmiş... Odasında uyuyormuş. Derhal uyandırdım. Çete reisinin konsoloshanede bulunduğuna kendisini inandırmakta zorluk çektim doğrusu. Hemen rob dö şambrimi giydirdim. Namluya bir kurşun sürüp tabancasını eline sıkıştırdım. Merdiven başında gizlenip beklemesini ve alt kattaki salonun kapısından bir adam kaçar gibi çıkarsa hiç düşünmeden üzerine ateş etmesini tenbih ettim. Sonra yine koşarak Kava indim. İki şişe şampanya alıp yukarıya çıktım. Salona girdiğim zaman onu ve konsolosları derin bir muhavereye dalmış buldum. Herifteki cesarete bakınız... Neler söylüyordu, biliyor musunuz? Cenubî Amerkada kokain ticaretinin artmakta olduğundan bahsediyordu.

Ve Mısırdaki Russel paşanın yakın dostlarından biri olduğunu söyliyerek öğünüyordu:

—.....

— Hiç bozmadım. Garsonun getirdiği kadehleri doldurdum. İlk kadehi ona uzattım. Sonra masa başına geçtik ve oynamağa başladık. Ben bir kavga çıkarmak için fırsat kollamakla meşguldüm. Az sonra bu fırsat kendiliğinden çıktı. Herif bizi sarhoş mı sanıyordu ne? Altı kâğıtla oynuyordu. Hemen eline vurdum. «Sahtekârlık ediyorsun?» diye haykırarak ayağa kalktım. Fakat herif tahmin ettiğimden çok daha çevik çıktı. Masaya bir tekme indirip karşımızda oturan iki konsolosu yere düşürmesile kapıdan fırlaması bir oldu. Ben, kaçmasına müsaade ettim. Zira bu hareketi, onun için ölümle bir sayıyordum. Dışarıda kapıyı gözeten kançılar nasıl olsa bu herifi paklıyacaktır diyordum.

Hakikaten sofaya çıktığı anda bir tabanca sesi işitildi, akabinde bir iki el silâh daha atıldı. Acı bir ses duyuldu. O anda ben de kapıdan çıkmış ve tabancamı çekmiş bulunuyordum.

Buraya gelince, havanın soğuk olmasına rağmen Nacinin alnında ter damlaları belirmeğe başlamıştı. Bir iki saniye kadar durdu. İpekli mendilini yüzünde gezdirerek karşıdaki çamlara dalgın dalgın baktı:

— Sahne hâlâ gözümün önündedir. - dedi - Sofaya çıktığım anda herifi sırtüstü yere uzanmış göreceğimi sanırken herif bir sırtlan gibi üzerime atılmasın mı?

Hikâyeyi can kulağile dinlemekte olan Rezzan korku ile bağırdı:

— Aaaay! Çabuk söyle, sonra ne oldu?

— Telâş etme sevgilim... Yaradana sığınarak suratının ortasına bir yumruk indirdim. Bir an sendeler gibi oldu.

— Hah şöyle...

— Dur... Daha bitmedi iş... Keşke yumruk vuracağıma canavar herife bir kurşun sıkıverseydim. Zira sendelediği anda onun yere düşeceğini beklerken herif, birdenbire doğrulup kafama doğru bir kurşun sıkmaz mı? Vallahi çocuklar... İnanınız, Allah kurtardı beni...

— Allaha çok şükür... - diye mırıldandı görümce hanım -.

— Evet Allah kurtardı. Kulağımın yanından yanağımı ısıtarak geçişini hâlâ duyar gibi olurum o kurşunun. Bunun üzerine tabancanın tetiğine dokunmak sırası bana gelmişti. Göğsüne doğru çöktüm. Sola fırladı. Bir ikinci kurşun daha sıktım, sağa fırladı.

— Yedi canlı mı bu?

— Bütün şeytanların sevgilisi bir mendeburdur o. Zira böyle olmasaydı muhakkak yere serilirdi. Parmağı üçüncü defa tetiğe bastığım zaman kurşun dikilmez mi?

(Arkası Var)

RUPA HARBİNİN
Nİ MESELELERİ

n iki adadan Suriyeye

n: Ali Kemal SUNMAN

iyede eski müttefikler ara- hâdiseler başladı.
ya geçen harpten sonra Su- ele geçirmeği az istememiş- nunla beraber Fransa daha davranmış, oraya elatmıştır. matlık âleminde pazarlık ek- madığı için Suriyeyi iste- e mukabil İtalyanın on iki artık kat'iyyen sahip olması lerce kabul ediliyordu. Hem yanın geçen harpte mütte- e öyle büyük bir hizmeti var ki harpten sonra Suriye gi- zel bir kıt'a kendisine mü- olarak verilsin?. diye düşü- ordu. Geçen harpten sonra ler arasında mağlûpların paylaşma işi pek kolay ol- ştır. Nitekim emellerinin tat- edilmediğinden bahisle dai- kâyetçi kalan İtalya da Su- üzerinde ne ümitler besledi- gizlemeğe lüzum görmemiş- buna mukabil on iki adayı e- bulundurması bu seferki e İtalyanın herhangi taraftan ğı meselesine ayri bir ehem- verdirmiş oldu. İtalya ge- Haziranın 15 inci günü Fran- İngiltere aleyhine harbe gi- Akdenizdeki on iki adanın li de müşkülâta uğramıştı. ki adaya sahip olmanın e- miyeti büyüktü. İtalya bu ada- azamî istifade edebilecek ı?. Yoksa İngiliz donanması arı bir an evvel ele geçirme- zum görecek miydi?.
iki adanın en büyüğü ve pek zamanlardanberi Akdenize olanların daima kıymet ve miyetini takdir ettikleri Ro- n Akdenizde diğer mühim aları olan yerlere olan mesa- gözönüne getirince bu harp- rolü de anlaşılıyordu.
elâ şöyle: Kıbrıs ile Rodo- rası 260 milmiş. Portsait ile mesafe 450, İskenderiye ile ldir.
reden bakılırsa on iki ada- şarkî Akdenizdeki mevkii bu pte ona ayrıca ehemmiyet ver- yordu. Bugün yarın mihver tının Kıbrısa taarruz edilece- len bahsedildiği şu sıralarda Rodos ile Kıbrıs arasındaki afenin yakınlığı hatırdan çıka- gibi değildir.
odosun Kıbrıs ile, Kıbrısın Su- sahilleri ile olan komşuluğu nülürken daha bundan bir evveline gelinciye kadar sızların Suriyede ne hazırlık- görmüş olduklarını da hatır- ak lâzım geliyor. Harp çıktık- ceri Fransızların Suriyeye bü- kuvvetler sevkettikleri görü- ordu. 939-40 kış ayları hep iyeye yapılan bu sevkiyatla miştir. Artık o zaman kat'i- e söyleniyordu:
alya bu harpte hangi taraftan ursa olsun İngiltere ile Fransa endişeye mahal yoktu. yanın nihayet Almanya ile bir- harbe girmesi ihtimalleri kar- da Suriyedeki Fransız or- hazır bulunuyor, İtalyanın iye sahillerine ihracat yapa- esine imkân verilmiyecek de- ordu.
Daha bunun gibi pek çok yürü- n fikirler vardı. Fakat ne çare Avrupada Fransanın geçen harpten ziranda mağlûp olması, silâhını teslim etmesi vaziyeyti altüst etmiş oldu. Bu safhalar hep malûm.

Rodosun Kıbrısa, Kıbrısın da Suriye sahillerine olan kamşuluğu göz önüne getirilince bu senenin yaz aylarında neler olacağı az çok tahmin edilebiliyor..

Suriyenin şu son bir senedir muhafaza ettiği nisbî bir sükûn vardır. Fakat bu nisbî sükûnun ne kadar devam edeceği ötedenberi zihinleri kurcalamaktadır. Başlangıçta Suriyeye gitmiş olan Leh kuvvetleri Fransanın mağlûbiyeti ve Suriyenin vaziyeti de gitgide müphem bir hal alması üzerine Filistine geçerek İngiliz kuvvetlerine iltihak etmişlerdir. Bir kısım Fransız kuvvetleri de onlarla beraber gitmişlerdi. Bu keyfiyetin unutulmıyarak her vesile ile kaydedildiği görülüyor.

Çünkü bedbaht Lehistandan çıkarak müttefiklerle beraber sonuna kadar döğüşmeğe ahdetmiş olan Lehler Avrupadaki Fransanın da silâhını teslim etmesi üzerine ikinci büyük bir inkisarı hayale uğramışlar, fakat kendileri için çalışılacak sahanın müttefik İngiltere tarafında olduğunu düşünerek taze bir azim ve kuvvetle işe girişmişlerdir. Suriyedeki Fransızların silâh, mühimmat, top, tüfek ve tayyare itibarile büyük bir kuvveti olduğu tahmin edilmektedir. Suriyeye düşman kuvvetlerinin girerek kendisine karşı vaziyeyt almalarına müsaade edemiyeceğini İngiltere daha evvel bildirmişti. Suriyenin şu son bir senelik nisbî olduğu kadar gayri tabiî görülen sükûnu ergeç mühim hâdiselerle bozulacak diye tahmin edilirken bunun mevsimi 941 senesinin şu ayları olacağa benziyor.

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

Lise 11e kadar okumuş çalışkan bir genç iş arıyor

Lise 11 inci sınıfına terfi etmiş, çalışkan, zeki ve yazısı, ifadesi düzgün bir genç, kanaatkâr bir ücretle ticarethane, yazıhane ve hususî müesseselerde bir iş aramaktadır. Talip olanların lûtfen Son Telgraf Halk Sütununda İbrahim'e yazmaları rica olunmaktadır.

Daktilo bilen orta mektep mezunu bir genç kız iş arıyor

Ortamektep mezunu 20 yaşında mütevazi bir aile kızıyım. Yazım düzgün, ifadem muntazam olduğu gibi ayrıca daktilo da bilirim. Mali vaziyetimin imkânsızlığı yüzünden çalışarak hayatımı kendim yapmak iztırarındayım. Resmî, hususî müesseselerde yazıhanelerde kanaatkâr bir ücretle bana iş vermek lûtfunu gösterecekleri lûtfen Son Telgraf Halk Sütununda Muallâya bir mektupla müracaatlarını rica ederim.

Küçük bir kız münasip bir iş arıyor

Ortamektebin 7 inci sınıfına terfi etmiş on iki yaşında bir kız fakir anneciğine bakmak üzere yaşı ile mütenasip bir iş aramaktadır. Bu şekilde, küçük bir müstahdeme ihtiyacı olan iş sahiplerinin Son Telgraf Halk Sütununda Şükrana bir mektupla müracaatları olunmaktadır.

Bizbize

Şehrin temizliği

İstanbulun temizlenmesine sarfedilen gayretler şüphesiz ki devam ediyor. Fakat, biz, bu husustaki mesainin iki yıl kadar önce, ne kadar şiddetlendiğini hatırlıyoruz. Fakat, bu hâdise, Belediye bütçesinde büyük akisler yapıyordu. İstanbul gibi geniş, sokakları gayri muntazam bir şehri tertemiz tutmak elebtte kolay bir iş değildir. Bugün, İstanbul temiz midir?.

Bu suale vicdanlı bir insanın evet cevabını vereceğini zannetmiyoruz. Görünen köy kılavuz ister mi?. İşte meydanda..

Gazetelerin yazdığına göre, Belediye, temizlik amelesinin maaşına bir miktar zam yapmayı kararlaştırmıştır. Bu zam meselesi ne zamandanberi söylenir, durur; fakat, nedense, bir türlü olmaz.

İstanbulda asgarî geçim haddini tayin etmek lâzımdır. Bu had nedir?. Herhalde, bugün, temizlik amelesinin aldığı maaş değildir. Bütçede imkân bulup bu adamcağızların aylığını herhalde insaflı ve mâkul bir hadde çıkarmak lâzımdır. Aksi halde, şehrin temizlenmesini beklemek safdillik olur. Bir çoğunda temizlik fikri ve mefhumu olmıyan temizlik amelesi, belki, şehri iyi temizliyecek, bu hususta hüsnü niyeti var. Fakat, temizliğin ne demek olduğunu bilmiyorsa, biçare ne yapsın?.

BÜRHAN CEVAT

DOKTOR DİYOR Kİ

Tahtakurusu

Bu müz'iç yaz haşerelerinin içinde en kötüsü, kokusundan dolayı tahta kurusudur. Dişileri elli kadar yumurta yapar. Bir kaç günde yavrular çıkar. Kışın uykuya yatarlar. Yazın her yerde fazlalaşırlar. Geceleri faaliyete geçerler. Kuşlara, memeli hayvanlara da musallat olurlar. Bedenin açık yerlerine saldırırlar.

Tahtakurusu karn ıdoyunca kaçar. Soktuğu yerlere kabarcık bırakır. Kaşıntı verir. Kolonya veya amonyaklı su ile oğuşturulursa, kaşıntı gider.

Tahtakurularının bazı hastalıkları insanlara naklettikleri iddia edilirse de, bu iddianın doğruluğu iyi anlaşılamamıştır. Ancak veba ve hummayı raciayı naklettikleri kabul olunmaktadır.

Bnularla mücadele temizliktir. Gündüz saklandıkları yerlere petrol veya trenbentin ruhu dökmeli. Mobilyaları yoklıyarak iğne ucu ile çıkarıp içi su dolu bir kaba bırakmalı. Mümareseli eller bunları çabuk yapar. Zahmeti ve masrafı da yoktur. Odada kükürt yakmak, diğer püskürtme ilâçlar kullanmak ta faydalıdır.

MAHKEMELERDE:

Hacı bunu yaparsa başkaları ne yapmaz

Bu zamanda hacıyı, hocayı bırak.. Baban mezardan çıksa itimat etme

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

Mübalâğasız altmışı geçkindi. Buruşuklar içindeki yüzü düzgünlü, kaşları rastıklı, gözleri sürmeliydi. Giyinişinden, tavrından, edasından, ihtiyarlamayı hiç istemediği, kendini henüz pek ihtiyarlamış olarak kabul etmediği anlaşılıyordu. Fakat, insan yaşlandığını kabul etmek istemese de, sırtındaki yılların yükü belini büküyor... Bütün gayretine rağmen, üç kat merdiveni çıkmaktan mütevellit yorgunlukla koridordaki bir kanepeye oturdu. Göğsü kabarıp inerek nefes alıyor, yorgunluk dinlendiriyordu. Yanında oturan yaşlıca bir kadın:

— Hanım, dedi. İnsan yaşlandıkça yol, merdiven yoruyor. Ben de merdivenleri çıktım.. Şuracığa gelince oturdum, yarım saattir bir türlü kalkamıyorum.

Bu sözleri söyliyen kadını yukarıdan aşağıya bir süzdü.. Sonra:.. Sonra:

— Siz daha pek o kadar yaşlı sayılmazsınız ki... dedi. Amma, doğru... İnsan kırkı geçti mi, biraz değişiyor. Meselâ ben birkaç sene evvel, daha gençken bu merdivenleri koşa koşa çıkardım. Şimdi öyle çıkamıyorum.

Diğer kadın cevap verdi:

— Yaşlı sayılmazsın diyorsunuz amma, bu ağustosta elli yediyi bitirip elli sekize gireceğim.

— Allah ziyade etsin.. İnşallah daha, çok yaşarsınız.

— Aman kardeşim.. Fazlası da fazla ha.. Allah insana hayırlı ömür versin., Çektirmeden, süründürmeden, dosta düşmana maskara etmeden... Allah kimselere vermesin, bir komşumuz var, yedi senedir yatalak... Kızları, torunları, hepsi, ölse de kurtulsak gibi bakıyorlar. Kadıncağız ölüp kurtulsa ya.. O da olmuyor.

— Ne tarafta oturuyorsunuz siz?

— Sarıgüzelde...

— Çocukluğumda biz de oturduk orada. Paşa babamın konağı vardı. Sonra yandı ya... Eskiden hep kibarlar orada otururlardı... Ev kendinizin mi kira mı?

— Kendimizin.. On senedir aldık.. Orada oturuyoruz.

— Allah âfiyet versin.. Güle güle oturun...

Elli yedilik kadın, yüzü buruşuklar içindeki gençlik meraklısına sordu:

— Galiba bir davanız var, değil mi?

— Evet.. Bir dolandırıcya çattım. Öyle bir dolandırıldım ki sorma kardeşim. İnsanlar bir acayip oldu. Bizim rahmetli efendinin kırk yıllık ahbabı.. Namuslu bilirdim.. Hem de hacı.. Artık hacı bunu yaparsa, başkaları ne yapmaz?

— Şimdiki zamanda, hacıyı hocayı bırak.. Baban mezardan çıksa itimat etme... Nekadar dolandırıldın hemşire?. Çok mu?

— Sekiz yüz lira... Hem de, senetli sepetli, şahitli isbatlı borç. Sonra, yok değil, yoksul değil.. variyetli adam.. Mısırçarşısında dükkânı var. Bizim efendi de Mısırçarşısında esnaftı. Oradan, seneler senesi tanırdı. Bir gün geldi. «Baharat yükseliyor.. İki bin liralık bir parti mal var. Elimde para az.. Yedi sekiz yüz lira ver., Sonra sana faizile öderim...» dedi. Sekiz yüz lira yerine bin lira verecekti. Bin liradan vaz geçtim. Bari kendi paramı kurtarsam...

— Kurtarırsın inşallah.. Elinde senedin olduktan sonra...

— Senedim var amma kardeşim inkâr ediyor. «Senet benim değil!» diyor... Dur ben şuraya bir bakayım.. Belki çağırırlar.

Kalktı.. Mahkemenin kapısına kadar gitti. Kapının önüne çıkan mübaşire birşeyler söyledi. Mübaşir de:

— Şimdi, şimdi.. Dedi.

Kapının önünde biraz bekledikten sonra, mübaşir:

— Haydi bakalım.. dedi. Ondan sonra da koridora seslendi:

— Arif... Şahinde., Arif!

Yüzü buruşuk kadınla uzun boylu, sünneti seniye üzere kesilmiş beyaz ve sakallı bir adam hâkimin karşısında durdular. Kadın, baharat hikâyesini burada da anlattı:

— Bu beni dolandırdı.. Dedi. şimdi imzasını inkâr ediyor. Sözde de hacı olacak.. Hiç utanmıyor.

Maznun kadının iddiasını reddediyordu:

— Benim kimseye on para borcum yoktur. Zaten kimseden borç almak da adetim değildir. Adım zengine çıkmıştır. Şahinde de bundan istifade ederek sahte bir senet yaptırmış olacak. Elhamdulillâh, malım var, mülküm var, dükkânım tezgâhım var.. Nakdim var. Borç almağa ihiyacım yok...

— Şimdi bu senetteki imza sizin değil mi?

— Hayır efendim.. Benim ne senedim, ne imzam var. Hepsi uydurma olacak...

Hâkim kararı verdi:

— İcabı düşünüldü.. Mevzuubahs senet üzerinde istiktap yapılmak üzere ehlivukuf seçilmesine karar verildi.. İlâh...

Mahkemeden çıkınca, davacı kadın:

— Saçınla sakalınla, koskoca hacı, yalan söylemeğe, imzanı inkâr etmeğe utanmıyor musun? dedi. Ruzumahşerde hacı olduğun için iki kat ceza çekeceksin..

Hacı hiç aldırmadı.. Cevap vermedi ve yürüdü, gitti. Kadın, arkasından, hâlâ söyleniyordu...

Başmuharrirler Ne Diyorlar ?

İKDAM

B. Abidin Daver Ankaradan gönderdiği «Suriyenin işgali karşısında Vişi» isimli bugünkü baş yazısında Suriyedeki harekâtı ve inkişaflarını tetkik ve tahlil etmekte ve ezcümle:

«İlk haberlere göre, Vişinin aksülâmeli şiddetli olmaktan ziyade pasiftir; Darlan'ın Fransız milletinin temayülleri ve Amerikanın tehditlerini hiçe sayarak İngiltereye karşı harbe kadar gitmekten çekindiği anlaşılıyor; fakat İngilizlerle Hür Fransızlar işgal işini çabuk bitirmek mecburiyetindedirler.» demektedir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «Suriye Fransız toprakları (!) isimli bugünkü baş yazısında:

«Hür Fransa bayrağı altında İngiliz kuvvetlerinin Suriyeye girmeleri, Berlin mahfillerinin dediği gibi İngiliz tarihinde bile misli görülmemiş bir cinayet ise, bizzat Almanların Lehistan topraklarına yerleşmelerine, İtalyanların Arnavutluğu istilâ etmelerine ne demeli? Yunanitan ve Yugoslavyanın parçalanmalarını hangi hüküm ile tavsif etmei?. Almanlar kendilerine hiç zarar vermemiş ve vermeleri de imkânsız bir takım milletlerin ana vatanlarına tecavüz etmişlerdir. İngilizler askerî mecburiyetler ve ihtiyat mülâhazaları bir tarafa bırakılarak Suriyede müstevli vaziyette addolunsalar bile bundan dolayı Fransaya karşı değil, hakikatte Suriye milletine karşı kabahatli olmaları icap eder. Meselede Fransanın ne hakkı, ne şan ve şerefi mevzuu bahis değildir. Bu harp sonunda demokrasilerin galebesiyle yeni bir dünya vücut bulacaksa bu dünyada artık emperyalizm tahakkümü ortadan kalkacaktır. Biz böyle bir istikbal için de demokrasilerin galebesini istiyoruz. Ve elimizden geldiği kadar bu galebeye yardım ediyoruz. Suriye, harbin sonuna kadar Vişinin idaresi altında kalmış olsaydı bile demokrasilerin kuracakları yeni nizamda Fransa tarafından tahliye edilmek ve serbest bırakılmak icap ederdi. İngiliz istilâsı işte ergeç ve behemehal tahakkuk edecek bu neticeyi tesri ediyor.» demektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Fasıla» isimli bugünkü baş yazısında Giritten sonra harbin bir fasıla devresi geçirdiği Suriyedeki harekâtın gerçi harbin bir safhası olduğu, fakat bunun Mihverle Anglo - Sakson âlemi arasındaki çarpışmalara nisbetle teferruat sayılabileceğini söyledikten sonra:

«İtalyan — Alman kuvvetleri Mısır hududunda faaliyette iken bir fasıla devresinden bahsedilmesi biraz garip görünür. Harbe, onu nihaî neticesine götürücü bir istikamet veren büyük hareketleri gözönünde tuttuğumuzu hissediyoruz. Mısırın garp çölündeki vaziyet şimdiki haliyle büyük mâna ifade etmiyecek ufak tefek hareketlerle bir durgunluk devri geçiriyor. Mısır cephesi canlanabilmek için daha büyük tertiplerin faaliyete geçirilmesi lâzım gelecek gibi görünüyor. İki tarafça da bu hesaba yapılan hazırlıklar perde arkasındadır.

Alman — Fransız işbirliği henüz kat'î şeklini alamamıştır. Suriye hâdiseleri münasebetiyle Fransanın protestosu harp ilânı mahiyetini haiz bulunmuyor. Fransız donanmasına ilk işarette harekete geçmek için hazır bulunması emri verilmiş bulunmasına rağmen Fransa ile İngiltere arasında müsellâh bir ihtilâf başlaması gibi bu harbin en garip tecellisini teşkil edecek olan bu macera için henüz dünya efkârı ve bilhassa Fransız efkârı olgun sayılabilecek bir hale gelmiş değildir. Harp, milletin anladığı ve lüzumnua hükmettiği bir iş olarak meydana gelebilir ve yürüyebilir. Anlaşılıyor ki Fransız milleti işbirliğini İngiltere aleyhinde hareb sürüklenecek bir şümul ve vüs'atte tasavvur etmemekte ve belki bunu Fransayı belki harpten esirgiyecek bir can kurtaran telâkki eylemektedir.» demektedir.

GÜNÜN TENKİDİ

Kaynanasından dağlara kaçan taze gelin

Bundan bir kaç gün evvel, Anadolu gazetelerinde gözüme bir mevzu ilişmişti. Şunu yazayım, dedim. Fakat, araya, daha erken yazılması icp eden bir takım hâdiseler girdi. Bizim o meşhur mevzu da kaldı. Dün, not defterimi karıştırırken, gözüme ilişti.

Haber verildiğine göre, Balıkesirde, bir kadın, daha doğrusu, taze bir gelin, kaynanasından o kadar bîzar olmuş ki, nihayet, selâmeti, evden kaçıp kurtulmakta bulmuş ve dağlara çıkmış.. Genç kadın, günlerce, haftalarca, dağlarda kalmış, ot yemiş, kuru meyva yemiş, ölmemek için elinden geleni yapmış..

Evdeki iztıraplı hayatın derecesini takdir edin ki, bir kadın, bu vahşi hayata tahammül edebilmiştir.

Günler, haftalar geçtikten sonra, taze gelin, âdeta hayvanlaşmış, bir vahşi hayvan hayatı yaşamıya başlamıştır.

Bir gün, civar ormanlarda ve dağlarda avlanmıya çıkan domuz avcıları, asırlık bir ağacın gövde kovuğunda, üstü başı yarı çıplak, saçları dağınık, tırnakları uzamış, acayip bir mahlûkun, mışıl mışıl uyumakta olduğunu görmüşler.. Avcılar, evvelâ hayret etmiş.. Yavaş yavaş, yanına sokulmuşlar. Bakmışlar ki, yarı vahşileşmiş bir insan.. ve.. genç bir kadın..

Ayak patırdıları üzerine uyanan genç kadın, karşısında bir insan kalabalığı görünce, birden ürkmüş..

Avcılar sormuşlar:

«— Sen nesin, in misin, cin misin,?.»

Talihsiz genç kadın şu cevabı vermiş:

«— Ne inim, ne de cin.. Sizin gibi bir insanım...»

«— Pek âlâ, burada ne işin var?..»

«— Taliim kara imiş.. Beni, dağ başlarında yaşatmıya mecbur etti..»

«— Haydi seni şehre götürelim..»

«— Ah, ah... Gidemem...»

«— Neden?.»

«— Kaynanam olacak kadın karşıma çıkar.. Onun yanında olmaktan ise, burada yaşamayı tercih ederim..»

Bu sözlere rağmen, kadın avcılar tarafından alınmış ve şehre indirilmiş, evine teslim edilmiş..

Bir kaynananın, gelinlere neler çektirebileceğini şu hakikî hâdiseden anlıyabilirsiniz. Muhterem okuyucular, içinizde kaynana varsa gücenmesin.. Tabiî, sizler müstesnasınız...

R. SABİT

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Tramvayların Pencereleri

Tepebaşında oturan B. Cevat Tilkin yazıyor:

«Havalar ısındığı halde tramvayların bir tarafındaki pencerelerini açtırmak için henüz alâkadarlar tarafından emir verilmediği bazı biletçiler tarafından iddia olunmaktadır. Bu yüzden tramvay biletçileri ile halk arasında sık sık münakaşalar cereyan etmektedir. Bazı kimseler pencereleri açmak istemekte, biletçiler ise mâni olmaktadırlar. Halkı sıcakta büsbütün bunaltmamak için idarenin bu hususta emir vermesinin teminini dilerim.»

SON TELGRAF — Esasen izdihamdan tramvaylarda ahali sıkılıp terlediğinden sıcak havalarda kapalı camların büsbütün sıkacağı tabiidir. Tramvay İdaresinin bunu takdir ederek bir ân evvel icap eden emri vermesi zarurî ve lâzımdır.

EDEBÎ ROMAN: 28

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

...stanbula meteliksiz çıkmış. Bir ...ette iş bulacağını söylüyor. ...ra bir iki parça ufaktefeği var- ... Onları tutturarak şimdi ben- ... bir apartıman parası kopar- ... istiyor, nerede bu bolluk ...ki?.

...em ben ona nasıl istediği pa- ... verebilirim? Ferdiye ne de- ...? Vallahi o deli olmuş. Üstüne ...elik:

— Eğer Ferdiyi bırakmazsan, ...a dönmezsen benim üç dört ge- ...na gelmeme razı ol.

...iyor. Ben bunu nasıl yapabi- ...im? İşitiyorum. Bazı kocalar ka- ...a bunu yaptırıyorlarmış am- ... ben, onlardan değilim. Sevmi- ...um da bu adamı. Değil şimdi, ...den de sevmez, onunla her vakit kavga ederdim. Gitti, kurtuldum, rahatım. derken felek yine nereden başıma musallat etti? Eğer çok daha zorlarsa Ahmede tenbih edeceğim. İçeriye almasın, kovsun!.

Vedat, hâkimin ihtarına rağmen galiba yine dayanamadı ki haykırdı:

— Hâkim bey. Bunları karşınızda şahit.. diye alıp dinlemeyiniz. Baştanbaşa yalan söylüyorlar. Şu kızın söyledikleri içinde tek kelime doğru değil. Hep öğretilmiş bayağı iftira ve tezvir lâkırdılar. Ve.. profesör Cemili göstererek haykırışına devam etti:

— Bütün bu lâkırdıları bunlara papağan gibi ezberleten şu adamdır.

Cemil:

— Hakaret.. tazyik. Şahitleri söyletmemek!. diye bağırdı.

Hâkim ikisine de sert sert baktı, yeni bir karışıklık çıkmasından ürker gibi çok haşin ve dik bir tavırla:

— Derhal ikiniz de susunuz!.

Dedi. Ve derhal Ayşeye dönerek suallerine devam etti:

— Bu bahsettiğiniz mücadele sahnesinden sonra bir başka hâdise oldu mu?.

Ayşe hafızasını yoklıyan bir dudak büküşten sonra cevap verdi:

— Evde olmadı. Fakat yolda hanımefendinin önüne çıkmış.

— Kim görmüş bunu?

— Şoför.

— Sana da şoför mü söyledi?

— Hayıyr. Bana hanımefendi söyledi.

— Nasıl olmuş bu iş?.

— Hâdiseden iki üç gün sonra hanımefendi terziden eve geliyormuş. Arabadan inerken Vedat karşısına çıkmış. Dur, bir dakika beni dinle.. diye onu kenara çekmiş. sormuş: Kararını verdin mi?. diye hanımefendi hayır.. diyince Vedat «öldüreceğim kadın seni..» diye yine üzerine atılmak istemiş, fakat şoför mâni olmuş.

— Kim bu şoför?

— Bizim şoförümüz..

— Yani hanımın?.

— Evet, hanımın, beyin. Lâtif. Buraya gelecek şahit yazılmış.

Hâkim:

— Hıhhh..

Diye bir saniye düşündükten sonra ayrı mevzulara geçti:

— Şükriye kumar oynar mıydı?

— Arada sırada oynardı..

— Çok para kaybeder miydi?

— Bilmiyorum. Fakat, son günlerde bir kere çok para kaybettiğini söyledi.. Üzgündü.

— Vedada hiç para verdiğini söydi miydi?.

— Galiba bir iki kere vermiş!.

— Nereden biliyorsun?.

— Bu adama ben nasıl para yetiştiririm dediğinden biliyorum.

— Sen tabiî para verdiğini görmedin!.

— Hayır görmedim.

— Şükriye üzerinde çok para bulundurur muydu?

— Hiç hasis değildi. Paraları darmadağındı. Komodinin gözünde, tuvalet dolabında, çantalarının içinde bir çok para bırakırdı. Gözü toktu. Yanındakilere emniyeti de çoktu.

— Sen onun yanında aylıkla mı çalışırdın?.

— Evlâdı manevisi olduğumu söylemiştim.

— Onu biliyorum. Fakat muayyen bir aylık alır mıydın?.

— Hayır, almazdım. Fakat para denilen şeye karşı da hiçbir sıkıntı duymuş değildim.

— Bazan hanımefendiye hiç danışmadan alır, harcar, söylerdim. Bazan da kendisi verirdi. Meselâ Beyoğlunda herhangi dükkânda birşey görür, Ayşe onu senin için beğendim. Git al. derdi. Parasını verirdi. Sonra, Güzinden beni hiç ayırmaz gibiydi. Onun yanında hiç sıkıldığımı hatırlamıyorum. Hem beni okutan, yazdıran da odur. Güzin için eve hoca gelir, giderken bana da ders verirdi.

— Şükriyenin harcadığı paralar kendi paraları mıydı; yoksa Ferdiden mi alırdı?.

— Ferdi Beyin ne verdiğini bilmem. Fakat bütün parayı hanımefendi harcardı.

— Şükriye ile Ferdinin geçinmeleri nasıldı?.

— Gayet iyi idi.

— Aralarında hiç münakaşa, kavga filân olmaz mıydı?.

— Olmazdı.

— Son zamanlarda da hep öyle miydi?.

— Evet. Ylanız bir kere Güzinin kaçırılması yüzünden kavga ettiler. Hanım hiç benim işlerimle uğraşmıyorsun. Hep kendi dalaverelerinin peşindesin. diye kızmıştı.

— Ne dalavereleri?.

— Ayşe gayet gevşek ve bön davranarak:

— Ticaret dalavereleri..

Dedi. Devam etti:

(Arkası Var)

HİKÂYE

AŞK İHTİYACI

Yazan: **SEYFEDDİN ORHAN**

Saat altıya geliyordu. Ilık bir mayıs akşamı idi. Gülhane parkının kapıya yakın sıraları, gezmeğe çıkmış kadınlı, erkekli oldukça kalabalık insanla dolu idi. Huriye, biraz dolaşmak, hava almak maksadile yola çıkmış, buraya gelmişti. Bu yerlerin, onda büyük hatıraları vardı.

Parkın, dönemeçli ve ıssız yollarından dolaşarak, Sarayburnunun üst tarafına çıkan kısmına geçti.

geldi. Meydandan geçti. Parmaklıkların önündeki sıralardan birine oturdu. Gözlerini yumdu. Düne kadar geçen hâdiseler, hayalinde en ince teferrüatile canlandı. Asabı fevkalâde gerildi. Ağlamamak için, kendisine güç hâkim oldu. Koca dünyada kendisini yapyalnız hissediyordu.

O, Saidi hakikaten temiz bir aşk ile seviyordu. Ona öyle geliyordu ki, hayatta bir tek erkek vardı; o da Saiddi. Çok defa, eğer Said karşısına çıkmamış olsaydı, hiçbir erkeği sevemiyeceğini düşünüyordu. Fakat, hayat ve hâdiseler o kadar değişiyor ve insanların hayatlarını o kadar altüst ediyordu ki, şaşmamak kabil değildi.

Huriyeye Saidi bağışlıyan mesut tesadüf, bu sefer, onu kendisinden meş'um bir surette ebediyen almıştı. Hayat böyleydi. İşte. Bazan pek cömert, fakat ekseri çok zalim oluyordu.

Onlar, iki gün evvel geldikleri bu yerlerde elele dolaşmışlar, akşam, parkın kapanma saatinde dönmüşlerdi. Said Huriyeyi evine bırakmış, bir hayli uzakta olan evine gitmek için ayrılmıştı. Dünkü gazetelerden birine göz gezdiren Huriye, hayretinden dona kalmıştı.

Gazete, birbirini kovalayan iki sarhoşun attıkları kurşunlardan, Said isminde bir gencin öldüğünü yazıyor ve Saidin bir resmini koyuyordu. Bu, ne umulmaz bir kaza idi? Huriye, hep bunu düşünüyordu. İki günün içinde, gözlerindeki neş'eli parıltılar kayboldu. Kalbini, ebediyen kalkmıyacağını sandığı bir hüzün perdesi kapladı. Beyhude yere yaşadığına hükmediyordu. Hayata, bilhassa sevmeğe karşı, kendisinde bir uçurum farkı görüyordu.

Gözlerini uzaklara dikmiş hep düşünüyordu. Bu ara, aşağıdan geçen bir trenin acı acı düdük çalması onu kendine getirdi. Bu sırada, fevkalâde şık giyinmiş, kibar tavırlı bir erkek geldi. Önünde şapkasını çıkardı:

— Müsaade eder misiniz?

Dedi ve cevap beklemeden sırnaşık bir tebessümle genç kadının yanına oturdu. Huriye, sesini çıkarmadan, bir saniye erkeğin yüzüne baktı. Onu tanıdı. Bu adam, birkaç defa, ona yolda tesadüf etmiş uzun uzun kendisine bakmıştı. Yanına yaklaştıkça daha dikkatle gözlerini aramıştı. Fakat, Huriye; her defasında, bu adamın hareketlerine ehemmiyet vermemiş, yoluna devam etmişti. Fakat, şimdi bu kadar boş yer varken gelip yanına oturmasına sinirlendi. Buna rağmen, başını çevirdi. Asabileştiğini ve onunla alâkadar olduğunu belli etmemek istedi. Bir ara, kalkıp gitmeyi düşündü. Bu fikrini beğenmedi. Böyle yapması belki adamın cesaretini arttırabilirdi.

Yabancı adam, birkaç dakika süren bir tereddüt devresini geçirdikten sonra, heyecandan titreyen bir sesle şöyle dedi:

— Affedersiniz bayan her şeyden evvel, hakkımda kötü bir hüküm vermemenizi rica ederim. Öyle zannediyorum ki, sizinle evvelce birkaç defa karşılaşmıştık.

Huriye sükûnetle başını kaldırdı. Gözlerini, sert bir bakısla erkeğin yüzüne dikti. Erkek, bu bakışlardan fışkıran nefret ve istikrahtan titredi. Bütün cesareti kırıldı.

Huriye, bu ağır bakışı yetmiyormuş gibi huşunetle:

— Böyle, dedi. âdi bahanelerle bir aile kadınile tanışılmaz. Sizin gibilere yapılacak muamele gayet basittir. Bir polis çağırıp teslim etmek. Fakat, bir daha bu tarzda hareket etmiyeceğinizi ümit ederek sizi affediyorum.

Bu sözler, yabancı adamın üzerinde müthiş bir tesir yaptı. Bu kadının yanında biraz daha durursa, başına muhakkak bir felâket geleceğine kanaat hasıl etti. Ayağa kalktı. Güçlükle şunları söyliyebildi:

— Affedersiniz yanıldım.

Fakat, fazla devam edemedi. Huriyenin sert bakışları karşısında buna imkân göremedi. Oradan uzaklaştı.

Huriye, bundan sonra bu gibi vak'alarla, çok karşılaştı. Ne zaman, düşüncelerile başbaşa kalmak ve eski hatıralarile yaşamak için buralara gelse, mutlaka kendisine birisi musallat oluyor, rahat ve huzurunu kaçırıyordu.

Ya, yanına sokulup lâf atıyorlar, yahut gözlerini devire devire bacaklarına, vücuduna, yüzüne bakıyorlardı. Her sokağa çıkışında âsabını bozan böyle bir maceranın hatırasile eve dönüyordu. Bazı geceler, gözünü kırpmadan sabahı bulduğu oluyordu. Aşk ihtiyacı, gittikçe bütün benliğini sarıyordu. Gayri ihtiyarî ağzından:

— Ölenle ölünmez!

Kelimeleri dökülüyordu. Sonra, yine kendi kendine ilâve ediyor;

— Hayat, yaşamak içindir. Şimdi, bir tesadüf olsa, o fevkalâde şık giyinmiş, kibar tavırlı adamla karşılaşsam!

Diye düşünüyordu.

TAKVİM

Rumi 1357 MAYIS 29	Hızır 37		Hicri 1360 C. EVVEL 15
Yıl 941 Ay 6 HAZİRAN 11 Çarşambe	Vasati S. D.	Vakit	Ezani S. D.
	5 28	Güneş	8 48
	13 13	Öğle	4 33
	17 14	İkindi	8 34
	20 40	Akşam	12 00
	22 41	Yatsı	2 02
	3 09	İmsâk	6 28

HARP ANSİKLOPEDİSİ

Filistin ve Şarkî Ürdün nasıl bir yerdir?

İngilizler ve Hür Fransız kuvvetleri Suriyeye Filistin topraklarından taarruz ettiler. Bu gün Orta Şarkta mühim karargâh olan Filistinin ehemmiyeti nedir?

Yazan: **İskender F. Sertelli**

Bugünkü Filistin (Palestine) ile tarihte hudutları çizilen Filistin arasında vüs'at itibarile büyük farklar vardır.

Milâttan önce Filistinin hududu şu idi: Gazze ile Yafa arasında ve Finike ile (Arzıkenan) ın ve (Arzımukaddes) in garbında sahil boyunca uzanan küçük arazi. Bilâhare Şamın cenup kısmı da bu hudut içine girerek, bütün (Arzımukaddes) i ve (Lût denizi) havzasını da ihata etmişti.

Romalıların fütuhatından sonra ve Araplar zamanında, yani islâm kitaplarında Filistin ismi bu ikinci suretle kullanılmıştır. Bu şekilde Filistin: Şimalen (Akke kalesi) hizasından ve Taberiye gölünden başlıyarak, Kleiarişe kadar imtidat ederek, şarken Beriyetüşşam, garben Akdeniz ve cenuben dahi Ceziretülaraptan ibaret olan bir hudut içindedir. Bu hudut içinde Filistinin mesahai sathiyesi ancak otuz bin murabba kilometredir. Bir milyondan fazla nüfusu vardır.

BÜYÜK HARPTEN SONRA

Filistinin merkezi olan Kudüs büyük harbin sonuna kadar Osmanlı İmparatorluğunun müstakil bir mutasarrıflığı halinde idare edilirdi. Harpten sonra bütün hudut ve kasabalarile beraber İngilizlerin eline geçmiştir.

Filistin, Akdenizden Süveyş kanalının yolu üstünde bulunduğu içindir ki, son zamanda coğrafî vaziyeti itibarile ehemmiyeti artmıştır.

Filistin ve Suriye Osmanlı İmparatorluğundan ayrıldıktan sonra, Filistinde ve Suriyede ayrı birer hükûmet teşekkül ettiği gibi Ürdün (Şeria nehri) vadisinde de ayrıca (Ürdün Krallığı) namile müstakil bir Arap hükûmeti teessüs etmiştir. Bugün, Emir Abdullah bu hükûmetin başında Kraldır.

Şeria vadisi ile (Bahrilût) denilen göl, sathıbahirden tamam 425 metre alçaktır. Yeryüzünde eşi pek az bulunan bu derin vadinin şark tarafında arazi birdenbire yükselir ve bir takım tepeler görülür. Vadide ve göl boyunda hava çok ağır ve sıcaktır. Filistinin asıl mamur cihetleri garp tarafındadır. Şark ve garp dağlarının eteklerinden birçok nehirler akarak araziyi sular. Bütün tepeleri zeytinliktir. Eteklerinde güzel ve meşhur bağları vardır. Filistinin en yüksek dağları 1300 metreden fazla değildir. Yağmur kışın boldur, fakat mayıstan teşrinievvele kadar bir katre yağmaz. Ortalık kurur.

İbranice eserlerde şöyle bir kayıt vardır: «Filistinde eskiden orman fazla idi. Yaz mevsiminde de yağmurlar yağar, bahçeler sulanırdı. Bilâhare ormanların yüzde yetmişi kesildi; ağaçlar azalınca, yağmurlar yaz mevsiminde yağmaz oldu.»

FİLİSTİN ŞEHİRLERI

Filistinin şehir ve kasabaları: Kudüs, Hebron, Remle, Yafa, Gazze, Hayfa, Akke, Safed, Nasıra, Cenin, Nablis ve Salt. Bunlar arasında limanı olan yalnız Hayfadır. ingilizlere geçtikten sonra, büyük bir mendirek yapılmış ve Musuldan gelen petrol boruları bu limana indirilmiştir. Yakın zamana kadar İngilizler Musul petrolünü Hayfa limanından gemilere doldururlardı. Bu yüzden Hayfa, Filistinin en işlek bir ticaret merkezi olmuştur. Yafa, Kudüsün iskelesidir. Yafanın portakalı ve karpuzu meşhurdur.

Filistinde Osmanlı İmparatorluğu devrinde bilhassa Harbi Umumiden biraz evvel yüz bine yakın Musevi vardı. Şimdi bu miktar, son istatistiklere göre üç yüz bine çıkmıştır. Filistinde ayrıca yüz bine yakın hıristiyan katolik ve Maronî vardır. Bundan başka otuz kırk binden fazla Dürzü ve bir o kadar da yabancı bulunmaktadır. Üst tarafını Araplar teşkil eder.

İngiltere hükûmetinin yaptığı 1936 nüfus cetveline göre Filistinde yedi yüz bin müslüman Arap vardır. Şu rakama bakılırsa, ekseriyet müslüman Araplardadır. Ürdün Krallığının nüfusu bu rakamdan hariçtir.

Kudüste Almanya, Lehistan ve İspanyadan gelmiş ve yerleşmiş Musevîlerin sayısı yetmiş seksen bine yakındır. Kudüs bu itibarla çok kalabalık bir şehirdir, insanlar hemen üstüste denecek kadar fazladır. Şehirde umumî lisan arapçadır. Hıristiyanlar, Museviler, Dürzüler, Araplar ayni dille konuşurlar. Filistinin her köşesinde büyük mektepler ve sayısız kiliseler vardır. Kültür bakımından Filistin çok terakki etmiştir. Şehirlerde yerleşen hıristiyanların bir kısmı eski Süryanilerden, bir takımı da Ehlisalip ahfadındandır.

FİLİSTNIN TARIHI

Tarihî vaziyeti: Beni İsrail tarihine sahne olan Filistin, eski devirlerde yarı bedevî bir halde olup, yalnız Finikelilerin elinde bulunmuş olan sahiller mamur ve ticaret kaynağı idi. Ancak Hazreti Süleyman zamanında (Finike) dahi Beni İsrail devletine tâbi olmakla, bunlar vasıtasile denizden, uzak memleketlerle ticarî münasebetler tesis edilmişti. Filistin bilhassa o tarihten sonra tanınmağa başlamıştı. Bilâhare Asurîler birkaç defa Kudüsü tahrip ve Benî İsraili esir ederek (Babil)e gönderdiklerinden, Filistin bir türlü terakki eseri gösterememiş ve Makedonyalılarla Romalıların istilâ ve tasallutundan sonra büsbütün harap olmuştu. Hıristiyanlığın intişarından sonra ise (Filistin) in her tarafı bir ziyaretgâh hükmüne geçerek, ticaret ve sanayie bu devirde dahi ehemmiyet verilmemiştir.

İslâmiyetten sonra, Hazreti Ömer tarafından bütün Şam kıt'asile beraber Filistin de zaptolunarak, islâmın ilk beş altı karnında diğer islâm memalikinde olduğu gibi, Filistinde dahi maarif, sanayi ve ticaret oldukça terakki etmişti. Bilâhare başlıyan Ehlisalip hücumları Filistini asırlarca daimî bir harp meydanı haline koymuş ve nihayet Salâhaddin Eyübî tarafından kurtarılarak asayiş ve sükûnet takarrür etmiştir.

Bundan sonra Mısır halifelerinin idaresine geçmiş, tekrar hücum ve tasallutlarla tahribe uğramış ve daha sonra Yavuz Sultan Selimin Mısırı ve Şamı fethi esnasında Filistin dahi Osmanlı İmparatorluğuna ilhak edilmiştir.

İbranice (Orşalm) diye maruf olan Kudüs şehri bir saatte devrolunur, 12 metre yükseklikte ve bir metre kalılığında bir surla çevrilmiştir. Şehrin şimali şarkî cihetinde islâm mahalleleri ve burada hükûmet konağı, meşhur (Mescidiaksâ) ve (Beytülmukaddes) yani (Sahrai mukaddese) bulunur. Yerliler (Kamame) tabir ettikleri ve hıristiyanların (Merkadi İsa) diye taptıkları meşhur kilise de Kudüstedir. Yeni Kudüs şehri, arkeoloji mütehassıslarının iddiasına göre, Beni İsrailin (Salem) dedikleri eski şehrin yerinde kurulmuştur. Eski merkatler de bunu göstermektedir.

Şimdiki Kudüsün üst tarafın-

(Devamı 6 ncı sayfada)

İSTANBUL HALKINA MÜJDE:
Bu Akşamdan itibaren Gedikpaşa **AZAK SİNEMASI**
YAZLIK BAHÇESİ AÇILIYOR
2 Film Birden:
ORMANLAR PERİSİ: DOROTHY LAMOUR
Tekmili Renkli
Mr. MOTONUN SON KOZU PETER LORRE

ONUN Hayatını Anlatıyorum !..

Yaşanmış Aşk ve Macera Hatıraları

Yazan: HALÛK CEMAL — No. 11

"Zavallı kardeşim ayaklarımla gittiğim macerayı duyma emi?"

Yanıma ilişti ve bu sorgumu anlamış gibi:

«— İsminizle hitap ettiğime şaştınız değil mi?. Ben ailenizi, masum hayatınızı da biliyorum. Mektebi yeni bitirdiğinizi bile öğrendim. İnsanın bu kadar kıymetli bir komşusu bulunur da hiç alâkadar olmaz mı?. Annemden öğrendim.. O da sizi görmüş, beğenmiş, soruşturmuş.. Nasıl saf, temiz bir kız olduğunuzu anlatmışlar!.» Sonra yavaşça içini çekti:

«— Şimdi zamanımızda sizin gibi masum, bilgili aile kızları öyle az ki.. Tesadüf bizi birbirimize komşu yaptı. Artık bu tesadüfü samimî bir beraberlikle idame ettiririz değil mi?.»

Ne güzel, ne kibar, müşfik konuşuyordu. Ve ben öyle tatlı dinliyordum ki... Bir musiki gibi raşe vere vere kalbime akan bu ses gönlümün on yedi yıldır beklediği genç kızlığımın özlediği hayalin, ümidin sesi idi!.

Orada ne kadar kaldık. Daha neler anlattı, şimdi hatırlamıyorum. Fakat kalkarken etraf kararıyordu ve o vakte kadar daima o söyledi. Ben ekseriya sustum. Böylece o akşam engin denize bakan gazinonun kameriyesinde ilk aşkımın ilk destanını dinledim.

Köyiçine kadar beraber döndük. Pazartesine tekrar buluşmak üzere ayrıldık. Bu kısacık zaman içinde ona öyle alıştım ki... Yokuşu çıkarken hep başımı geriye çeviriyor, yanından annesi alınmış bir yavru kuzu gibi dönüp dönüp arkama bakıyordum. Sonra; yine buluşacağımızı düşünerek eve girerken bayram yerinden dönen yorgun, fakat neş'eye doyamamış yaramaz çocuklar gibi seviniyordum.

Babamın odasında elektriğin yanmış olduğunu görünce ne kadar geç kaldığımı anladım. Korktum. Kapıyı açan Şükran telâş ve heyecanla:

«— Az daha seni aramağa geliyordum abla, dedi. Babam çok merak etti. Bereket ki kahveye gitti. Nerede ise dönecek!.»

Buna merdivenbaşından annemin sesi karıştı:

«— Neredeydin bu vakte kadar Müjgân?.»

«— O kadar geç mi oldu anne?. Arkadaşımda idim.»

«— İnsan ortalık kararınca arkadaşında oturur mu?. Baban ben seni soruyordu. Ben şimdi çıktı dedim. Halbuki?..» Birden durdu. Sonra sesini yavaşlatarak, kırgın muztarip bir ima ile tamamladı:

«— Halbuki.. üç buçukta giden sekizde döndüğünü bilse?..»

Hayatında bir kere bile ne annesini, ne babasını kırmamış, incitmemiş, onların en küçük bir serzenişile incinmemiş bir kız için bu kadar söz kâfi idi. İlk defa böyle imalı bir sitem işitiyordum.

Sustum. Eğer annem bu ihtarı dört beş akşam evvel yapmış olsaydı kucağına koşar, ellerini, yüzünü, gözünü öpe öpe yalvarır, af dilerdim. Lâkin şimdi içim o kadar dolu, değişik ki.. Mevcudiyetime birden yayılan ilk sevginin duygusu teessür ve hicabı da unutturdu; artık varlığım bağlandığı hayalden başka her hisse, serzenişe ,ihtara da yabancı!.

Anneme hiçbir şey söylemeden, Önüme bakarak odama çıktım. Kalbimin üstünde çırpınan ve bütün hayatımın tabiî akışını bir anda değiştiren yeni duygularımın ateşini yüzümden sezerler diye elektriği yakmadım.

Bu esnada kurnaz Şükran aleliacele yukarı koştu. Odayı kapkaranlık bulunca:

«— A.. a.. karanlıkta mı oturuyorsun abla?.» diye kapının yanındaki elektrik düğmesini çevirdi. Mavi abajörden dökülen bir ziya sebili odaya yayıldı. Geldi. Yanıma oturdu. Nüvazişkâr bir sesle nereye gittiğimi soruyor, dalgın mazlûm halimi görünce daha samimî bir hitapla, bütün bir kardeş şefkatile:

«— Abla sende tuhaf bir hal var. Ne oldun.. ne oluyorsun söyle bana!.» diyordu. Az daha anlatacak herşeyı söyliyecektim . Fakat sokak kapısına sokulan bir anahtar şıkırtısı ve sonra babamın sert, âmirane sesi dilimin ucuna kadar gelen itirafı bıraktırdı. Kısık, muzlim:

«— Yok bırşey Şükrancığım. Ablanın sade, basit hayatında saklanacak nesi olabilir ki?.» diye mırıldandım.

Halbuki kızcağız nereden geldiğimi bir bilseydi!. Zavallı saf kardeşim senin o şefkat dolu benliğin bunu hiç hiç öğrenmesin, ayaklarımla gittiğim macerayı sakın duymasın e mi?. **(Arkası Var)**

Gayrimenkul Satış İlânı

Kadıköy Sulh Mahkemesi Başkâtipliğinden:

Müddei Fatmanın müddeialeyh Mükerrem Şenbülbül ile şayian ve müştereken mutasarrıf olduğu Kadıköyünde Kızıltoprak Tuğlacı Mustafa Efendi mahallesinin eski Erenköy Kâhya yeni Şehir Kâhya sokağında eski 8 mükerrer ve yeni 39/1 ve en yeni 41 kapı No. lı 3000 lira kıymeti muhammeneli ve tapu kaydına nazaran şarken tariki has şimalen Abdullah vereseleri bahçeleri garben İlyasın vereseleri bağı cenuben Ahmet paşa ve odacı Mehmet bağı ve halen kara Vasıf ve Mısırlı Alinin bağı ile mahdut 1209 metre murabbaı 71 desimetre miktarında arazi dahilinde ve zemini Sultan Selim kadim vakfından muktesatı mülk ve bodrum katı kâgir ve üst katları tamamen ahşap bulunan hanenin sokak cephesi taş duvarla ayrılmış olduğundan yukarı tarafta binanın arkasındaki bahçeye çıkan avluya girilir ve bu avluda sol tarafta tulumbalı bir kuyusu vardır. Asıl binaya girildikte bir taşlık ve 1 helâ ile sofaya ve odaya geçen iki kapı ve bu sofada iç içe iki ve diğer bir oda ile ayrı ayrı kapı ile geçilir iki oda ve bir helâdan mürekkep diğer bir kısım vardır. Üst katta camekân ile ayrılmış bir sofa üzerinde iki oda bir kiler ve ayrı bir kapı ile girilir iki oda ve bir helâdan mürekkep diğer bir kısımdan ibarettir. Bodrum katına gelince biri tahta döşeli ve birinin zemini taş iki oda ile bir kiler ve bir helâsı ve arkadaki bahçeye çıkılır bir kapısı vardır. Yine binanın altında bahçeden kapısı bulunan bir odunluk ve bir kömürlük vardır ve binanın ittisalinde bahçeden taş duvarla tefrik edilmiş ve bir helâsı ve zemini taş döşeli ve bitişik binaya geçen kapısı ve bulunan bir mutfak vardır. Ve yine mutfak ittisalinde kâgir zemini çimento ve çatısı tavansız ve ahşap ve ortasında aydınlığı ve bitişik mutfağa geçen bir kapısı bulunan ve altı hayvan is'tiap edecek şekilde bir ahırı bulunan hanenin Kadıköy birinci sulh hukuk mahkemesi ilâmına müsteniden ve tarihi ilândan itibaren mahkemede eshabı müracaata açık bulundurulan satış şartnamesinde yazılı şerait dairesinde ve peşin para ile 30/6/941 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar Kadıköy Sulh Mahkemesi Başkâtipliğinde açık arttırma ile satılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçesi vermeleri lâzımdır. Mezkûr günde satış kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere müzayedenin on gün daha temdidile 10/7/941 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar en çok arttırana ihalei kat'iyesi icra kılınacaktır. Satış tarihine kadar müterakim bina, Evkaf ve Belediye vergi borçları ile rüsumu tellâliyesi ve masarifi muhakeme ve icraiyesi hissedarlarına ve yirmi senelik Evkaf tavizi ile ihale pulu müşteriye ait olmak üzere satılıktır. İcra İflâs Kanununun 126 ıncı maddesi mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını on gün içinde bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin mahkemenin 939/191 No. lu dosyasına müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 90

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yazan: **M. SAMİ KARAYEL**

Şehre girerek halkı kılıçtan geçirdiler

İhtiyar ve yogrun padişah, memleket hizmetine koşmuştu. Vezirlerini ve kumandanlarını etrafına toplıyarak Ehlisalibe karşı koymak için yürümüştü.

Macar ordusu bir gün daha yürüyüş yaptıktan sonra Petriçe geldi. Şehir yüksek bir tepe üzerinde olup cenup kısmını üç metre genişliğinde kazılmış büyük bir hendekle muhafaza olunmakta idi.

Ulahlar, evvelâ şehrin surlarına merdivenlerle çıkmak istedilerse de çok telefat verdiler.

Keza Macarlar da merdivenlerle kaleye çıkmağa teşebbüs ettiler. Fakat bedenlerden düşen taş parçalarından küllî telefata maruz kaldılar.

Şehir son derecede bir metanetle müdafaa olunduğundan müttefikler büyük zayiata uğramışlardı. Şehri zaptettikten sonra bura halkını ve muhafızlarını da tamamile kılıçtan geçirdiler.

Müttefik ordular Petriçi zaptettikten sonra akşama doğru Mihaliçe vasıl oldular. Teşrinisaninin dokuzuncu günü şehre hücum etmek arzu edildiyse de şehri Türkler tarafından kâmilen tahliye edilmiş buldular.

Fakat müttefikler bununla da hırslarını alamadıklarından, Türklerin muvasalaları üzerinde bulundurdukları Kamçı nehrindeki yirmi sekiz parça gemiyi yaktılar (1).

Ladislas ordusu teşrinisaninin dokuzuncu günü Varna şehrine geldi. Kral Varna önüne gelir gelmez Varnanın cenubunda bulunan Galata hisarile Makropolis ve Kavarna şehrinin anahtarlarını almağa muvffak oldu.

Müttefikler ordusu bu muvaffakiyatı kazandıktan sonra Varnanın şimalinde ordugâh kurdular.

Fakat teşrinisaninin dokuzuncu günü akşamı Türk ordugâhında yakılan ateşlerin donuk ziyaları uzaktan hafif bir surette görünüyordu.

Türk ordusu müttefiklerden beş bin ayak mesafede bulunuyordu.

(1) Hammer, Devleti Osmaniye tarihi Cilt I, S. 203

Ladislas, Türk ordusunun yakınlaştığını haber alır almaz tedbirler almağa başladı ve ileri karakollarını takviye etti. Hattâ bir tedbir olmak üzere atların eğerleri üzerlerinde bırakıldı. Bundan başka da askerlere daima muharebeye hazır bir halde bulunmaları emredildi.

Ladislas ertesi günü askerî vaziyeti ve alınacak tâbiye tertibatını gözden geçirmek üzere bir meclisi harp kurdu.

Düşman ordusunun bu harekâtı kâmilen Türk ordusu tarafından haber alındı. Hattâ Karaman oğlunun Macar kralına gönderdiği mektup mündericatı da malûm bulunduğundan ona göre hareket edildi.

Sultan Murad, Anadoludan kırk bin kişilik bir ordu ile Varna önüne gelmişti. Bazı tarihlerimiz Sultan Muradın Çanakkale boğazından geçtiğini yazarlar.

Fakat Çanakkale boğazından geçenler düşmana bir gösteriş mukabilinde az kuvvetler geçmişti.

Sultan Murad, Anadoluhisarının bulunduğu mevkiden karşıya geçmiştir. Halil Paşa, Rumeli cihetine oldukça mühim kuvvetlerle gelerek padişahın karşı tarafa geçmesine yardımcı olmuştur.

Sultan Murad, habersizce, Rumeli yakasına Boğaziçinden geçmiştir. Ve yine habersizce Varna önüne gelmiştir.

Sultan Muradın Rumelinde ansızın zuhuru etrafa dehşet verdi. Bizans köylüleri korkularından dağlara kaçtılar.

Sultan Muradın ordusu sancaklarını açarak İstanbul kaleleri önünden geçtiği ve Rumlar ise Macarlarla müttefik oldukları halde bu muzafferane geçişe tek bir mukabelede bile bulunamadılar.

Düşmandan alınan esirlerden müttefikler ordusuna ait pek çok malûmat elde edildi.

Esirlerin beyanatından alınan malûmat işe yaradı. Sultan Murad, Yıldırım Beyazıdın takip ettiği tâbiyeyi tatbike karar verdi.

(Arkası Var)

Son 24 Saat İçindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Dün Musolini, Çörçil ve Darlan taraflarından mühim ve uzun nutuklar söylenmiştir.

Musolini İtalyanın harbe girişinin birinci yıl dönümü münasebetile, Mecliste söylediği nutukda askeri harekâtı hulâsa ve harici siyaseti izah etmiştir.

Musolini evvelâ reddedilmez mahiyetteki vesikaların nesrinden sonra, Yunanistanla hesap görmek icabettiğini söylemiş ve bu memleketle yapılan harbin safhalarını ve neticelerini anlatarak, İtalyanın, Almanyanın da muvafakatile, Atina da dahil olmak üzere bütün Yunanistanı işgal edeceğini haber vermiştir.

Nutkun diğer tafsilâtı bugün bildirilecektir.

TÜRKİYE HAKKINDAKİ SÖZLERİ

Musolini bu nutkunda memleketimizden de bahsederek aynen şunları söylemiştir:

«Türkiyeye gelince, Şimdiye kadar bütün İngiliz davetlerini reddetmiştir. Reisicumhur İnönü, İngiltereye herhangi bir surette güvenen bütün milletleri feci bir âkıbetin beklemekte olduğunu görmüştür.,

Fakat, bu fırsattan istifade ederek Reisicumhur İnönüne şunu söylemek isterim ki, İtalya, Türkiyeye karşı, 1928 de başlanan ve bizim için daima baki olan anlayış ve işbirliği siyasetini takip etmek azmindedir.»

ÇÖRÇİLİN NUTKU

İngiliz Başvekili Çörçil de dün Avam Kamarasında, bilhassa Girit muvaffakiyetsizliği hakkında hatiplerin tenkidlerini dinledikten sonra, uzun ve heyecanlı bir nutukla cevap vererek Girid, Irak, Suriye ve Afrikadaki vaziyeti izah etmiştir.

Ancak Çörçil cephenin bir kısmının yarılışında kendisinden tam malûmat istenilmesini hatalı bulmuş ve demiştir ki:

— Çünkü bu suretle düşmana kıymetli malûmat vermiş oluruz. Müzakerede cephesi geniş bir mevzuun bir bölgesini seçmek aldatıcıdır. Bu, heyeti umumiyesile tetkik edilebilir. Çünkü birbirine bağlıdırlar. Diktatörlük hükûmetleri böyle bir tazyik altında değildirler. Her halde Hitler Bismarkı neden felâketli bir sefere çıkardı diye Rayiştağa gelmiş değildir. Musolini neden 200 binden fazla İtalyan esiri verildi diye sorguya çekilmiyor.

Dün Mussolini, Çörçil ve Darlan taraflarından nutuklar söylenmiştir. Mussolini bütün Yunanistanın İtalyanlar tarafından işgal edileceğini haber vermiştir. Çörçil Girit muvaffakıyetsizliği hakkındaki tenkidlere mukabelede bulunmuştur. Darlan Fransanın vazifesi, şerefli bir sulh hazırlamak olduğunu söylemiştir..

Çörçil Giritte sekiz ay içinde neden tayare meydanları yapılmadığı, lüzumlu müdafaa topları gönderilmediği hakkındaki suallere cevap vermiş, Irak ve Suriyedeki vaziyet hakkında da beyanatta bulunmuş, bunun üzerine Avam kamarası reye müracaat etmeden dağılmıştır.

DARLAN'IN NUTKU

Fransız Başvekil muavini Amiral Darlan da radyoda bir nutuk söyliyerek, bilhassa demiştir ki:

«Fransa henüz kurtarılmış değildir. Muvaffak olmak için milletin hükûmete müzaheret etmesi lâzımdır. Millet bunu anlamak istemzese, ölecektir.

Mütareke sulh demek değildir. Şimdiden, muhasamatın nihayetini beklemeden hükûmetin vazifesi şerefli bir sulhun tesisine müsait bir hava yaratacak tarzda hareket etmektir. Eğer böyle bir hava yaratılmazsa, Fransa için felâketli bir sulhten korkacağım.»

FRANSAYA SULH TEKLİF EDİLDİ Mİ?

Bir Nevyork gazetesinin İsviçreden aldığı haberlere göre, işgal altındaki Fransada bulunan Alman makamları Vişi hükûmetine derhal sulh aktedlimesi hususunda kat'i bir teklifte bulunmuştur.

Teklif edilen sulh muahedesinde, yapılacak tavizler tayin edilmekte ve geri kalan Fransız İmparatorluğunun bütünlüğü garanti edilmektedir. Fransa, İngiltereyi Suriyeden çıkarmak için donanmasını ve silâhlı kuvvetlerini kullanacaktır. Bu maksatla Fransadan alınan bütün harp malzemesi, bilhassa av tayyareleri ve topları icabında Fransaya iade edilecektir.

İSKENDERİYE BOMBARDIMANINDA ÖLENLER

İskenderiyede şehrin tahliyesi devam etmektedir. Şehre iki defa yapılan hava akınında ölenlerin miktarı ilk defasında 147, ikinci defasında 400 kişidir.

Son Telgraflar

İngilizler Berut'a doğru ilerliyor

Kahire, 11 (A.A.) — Haber alındığına göre İngiliz ve Hür Fransız kuvvetleri Litani nehrinin ötesinde Beyruta ilerlemelerine devam etmektedirler.

Kıbrısa hava hücumu yapıldığı teeyyüt etmedi

Londra, 11 (A.A.) — Röyter Ajansının salâhiyettar bir menbadan öğrendiğine göre son 48 saat içinde Alman ve İtalyan hava kuvvetlerinin Kıbrıs'a taarruz ettikleri hakkında düşman kontrolü altında bulunan bir radyo istasyonu tarafından verilen haber teeyyüt etmemiştir. Londrada beyan edildiğine göre böyle bir hücum yapıldığı zannını doğuracak ortada hiç bir sebep yoktur.

Suriyeyi müdafaa

(1 inci Sayfadan Devam)

Suriyeye girmekle ittiham etmiş ve demiştir ki:

«İngilizler Beyrut'u deniz üssü olarak kullanmak için almak istiyorlar. Filistindeki mühim İngiliz kuvvetlerine mukavemet edecek Fransız kıt'aları nisbeten azdır.»

Suriye harbine bir bakış

(1 inci Sayfadan Devam)

Kahiredeki askeri mehafilde müttefiklerin Şama 25 kilometre mesafeye geldikleri bildirilmiş ise de, Şam'ın işgal edilmiş olduğu hakkında dün akşama kadar Londradan bir teyit alınmış değildi.

Sahil yolundaki tahribatın teşkil ettiği engeller de kaldırılmıştır. İngiliz kuvvetleri buradan da ileri hareketlerine devam etmektedirler.

VİŞİ'NİN TEBLİĞİNE GÖRE

Fransız Ordusu Başkumandanlığının tebliği, kara ve hava faaliyetlerinin ağırlaştığını bildirmektedir. Yalnız Mercium'da İngilizlerin topçunun müzaheretiyle yaptıkları bir taarruz püskürtülmüştür.

Lübnan'ın Cenubunda İngilizler, açıklarda harekâtta bulunan harp gemilerinin kuvvetli müzaheretine rağmen ilerliyememişlerdir. Cebelidüruzda kaydedilecek bir şey olmamıştır.

Şimali Afrikadan da Suriyeye Fransız hava filoları gelmiştir.

Eğer harp Uzak Şarka yayılırsa...

Singapur 11 (A.A.)— Çin sularındaki kuvvetlerin başkumandanı Amiral Layton radyoda söylediği bir nutukta donanmadan bahsederek demiştir ki:

Harp Uzak Şarka yayılırsa yalnız deniz kuvvetleri değil donanmaya mensup hava kuvvetleri de donanmaya iştirak edeceklerdir. Bu hava kuvvetlerinin yerleştirilmesi için lâzım gelen tedbirler çoktanberi alındığından icabı halinde yarın bile Singapurdan faaliyete geçebileceklerdir. Bundan başka İngiltereden, Hindistandan, Avustralya ve Malezyadan harp malzemesi ve takviye kıt'aları da gelmiştir. Amerikadan da «tam maddî yardım» yapılmakta ve kiralama ve ödünç verme kanunu mucibince avcı tayyarelerile orta ve büyük bombardıman tayyareleri ve muhtelif diğer harp malzemesi gönderilmektedir.

müdafaa ümidini henüz kesmemiş

İngiliz ileri unsurları

(Devamı 5 inci Sayfada)

nakliye kollarını bombalamak istiyen düşman tayyarelerini kaçırmışlardır.

Düşmanın Hayfaya yaptığı bir hava akınında bir tayyare düşürülmüş, diğerleri hasara uğratılmıştır.

İKİ GÜNDE 100 KİLOMETRE

Kahire 11 (A.A.) — «B.B.C.» Hür Fransız karargâhının tebliği: İki günde 100 kilometre kateden kuvvetlerimiz Şama yaklaşmışlardır. İngiliz ve Avustralya tayyareleri kıtaatın harekâtını himaye etmektedir. Sahilde de İngiliz donanması harekâta müzaheret etmektedir.

MÜTTEFİK KUVVETLER ŞAM CİVARINDA

Kahire 11 (A.A.) — «B.B.C.» Umumi karargâhın tebliği: Müttefik kuvvetlerin Suriyede ileri hareketleri memnuniyet verici bir şekilde devam etmektedir. Mahalli halk, müttefiklerin ileri hareketini her yerde memnuniyetle karşılamaktadır.

İngiliz ileri unsurları Şama 25 kilometre yaklaşmışlardır.

Almanların Suriye harekâtı karşısındaki sükûtu

(Başmakaleden Devam)

uçuşla üç saattir. Girit de iki saat bir çeyrek. Yol üzerinde bulundurulacak ve bilhassa tayyare gemilerinden uçurulacak İngiliz avcıları bu münakalâtı sektedar edebilecekleri gibi; Suriyeye havadan indirilecek kuvvetlerin ikmal ve iaşesi de deniz yolunda hâkimiyet tesis edilmedikçe mümkün olamaz ve Suriye içinde sür'atle ilerliyecek olan İngiliz kuvvetleri tarafından imha olunurlar. İngiliz kuvvetlerini hava bombardımanlarına tâbi tutmak da işgalin ve ilerlemenin önüne geçemez. Zira, Hür Fransız ve İmparatorluk kuvvetlerinin her türlü hesabı yapmış olarak ileri hareketine başladıkları ve herşeyin başında karanın hudutsuz imkânlarına sahip bulundukları aşikârdır. Bu bakımdan ve bu mülâhazaya göre; Almanların Suriyeye karşı müdahalesiz davranmalarını daha ziyade yapacakları müsbet birşey bulunmadığı neticesine vararak mütalea etmek yerinde olur.

İkinci şıkka, yani Almanların bir başka cephede harp için hazırlanmaları ve bu münasebetle Suriye mevzuuna lâkayt kalmaları ihtimaline gelince; bu da pek muhtemel ve varittir. Son günlerde Balkanlardaki Alman kuvvetlerinin şimali şarki istikametinde çekildikleri haber verildiği gibi; Romanyada 160 a yakın tren seferinin de yolcu nakliyatından kaldırıldığı bildirilmektedir. Bu trenlerin yolcu nakliyatı yerine askeri nakliyata tahsis olunması tabii olduğu kadar, yine Romanyada sığınak inşaatının ve birçok yeraltı faaliyetlerinin artması da alâka celbedecek bir meşguliyet mevzuudur. Almanların bu faaliyet çerçevesi içinde şarkta ve cenubu şarkide herhangi bir askeri hamle hazırlamaları muhtemel olduğu gibi; bu ay içinde en son bir talih ve zafer denemesi yapmak için Britanya adalarına taarruz edileceği haberleri de yayılmaktadır. Bu haberlerin yayılmasından önce bir tahmin ve mütalea mevzuu olarak yine bu sütunlarda tahlilini yaptığımız Britanya adalarını istilâ teşebbüsü de Almanyanın mukadderatına hâkim olan elemanların ruhi hâletlerine ve düşünüş tarzlarına göre; pek yabana atılmıyacak bir ihtimaldir.

Ancak, Almanları bu teşebbüse ya büyük bir cür'et ve inanış, yahut da harbi behemehal müsbet veya menfi neticesi ile bitirmek ıztırarının hissedilmiş olması sevkedebilir.

Maahaza, bu yoldaki teşebbüsün mahiyeti ne olursa olsun; muhakkak ki netice mutlaka menfi olacaktır ve İngiltere dişi ve tırnağı ile adalarını müdafaa eyliyecektir.

Bütün bunlar dışında bir ihtimal de Giritte ve Egede Almanların çok daha iyi hazırlanarak ve İtalyanın bütün imkânlarını seferber ederek Mısıra ve Kanala taarruz eylemeleridir. Ancak, böyle bir taarruzun da müsbet herhangi bir netice vermesi muhtemel değildir. Bilhassa Suriyenin işgali ile İngilizler bütün Yakın Şarkta ve Mısır garp çölüne kadar uzıyan sahada her türlü müdafaa ve emniyet imkânını kazanmış bulunuyorlar.

Hulâsa görülüyor ki, Suriyenin işgali karşısındaki Alman sükûnu ve umumî durumu çok manalıdır ve birçok mülâhaza, tefsir ve ihtimallere yol açacak haldedir.

Maahaza, bütün bu ihtimalleri aydınlatacak günler her saat; muhakkak ki daha kısalıyor.

ETEM İZZET BENİCE

Bir kadın

(1 inci Sayfadan Devam)

Eğrikapıda Maslak yolunda 12 numaralı evde oturan Kevserle komşusu bir hiç yüzünden kavga etmişlerdir. Kavgaya sebep Muhsine evinden çıkarken Kevserin bir kahkaha atmasıdır. Muhsine kendisile alay ettiğine zahip olmuş ve ekmek bıçağı ile Kevseri omuzundan yaralamıştır. Muhsine yakalanmıştır.

Zeytinyağ fiatları yükseldi

Son defa olarak konulan bazı muvakkat vergiler yüzünden zeytinyağı fiyatlarında yüzde 10 miktarında bir artış olmuştur. 2 asitli zeytinyağların fiyatı 81 kuruşa kadar yükselmiştir.

Harp Vaziyeti

(1 inci Sayfadan Devam)

Afrikadan Suriyeye yeni hava filoları gönderilmiştir.

Irak hududundan Fırat boyunca ilerliyen kuvvetlerin hareketi hakkında henüz yeni bir malûmat yoksa da bunların yürüyüşlerine devam ettiklerini Hums ve Halep istikametlerinde mesafe kazandıklarını kabul edebiliriz.

Alman hava kuvvetlerinin ve Alman askerlerinin Suriyede hareketlerine dair yeni hiçbir emare yoktur. Müttefikler, yalnız Fransız garnizonu kıt'alarile muharebe etmektedirler. İhtimal Almanlar müttefiklerin kazanacağını tahmin ettikleri için Suriyede mevcut az kuvvetlerile muharebeye girmek istememişlerdir. Suriye meselesinde kendilerini ancak bu suretle haklı gösterebilirler.

Bu arada Almanların şarki Akdenizde ve Libyada bir harekette bulunmaları beklenebilir. Böyle bir hareket, Tobruk kalesine veya Malta adasına karşı yapılabilir. Tobruk limanı ve Malta İngilizlerin elinde oldukça İmparatorluk yolu kesilmiş sayılamaz. Malta adası yalnız Libya değil, Tunus, Fas, Çat ve Dakar bölgeleri ile muvasala için de kıymeti artmıştır. Bu itibarla, Libyadaki büyük taarruza hazırlık olmak üzere Almanların bu gibi teşebbüslerde bulunmaları geri muvasalalarını temin için lâzımdır.

İnhisarlarda

(1 inci Sayfadan Devam)

Yeni kadrolara göre tayin, nakil ve çıkarma işlerine devam olunmaktadır.

İdare işleri müdürlüğünü yapmakta olan Hurrem de Vekâlet inhisarlar murakabe heyeti reisliğine tayin olunmuştur. Memurin şubesi müdürü Tahsinin de Etibank teftiş heyetine tayin edildiği öğrenilmiştir.

Şimdiye kadar şube müdürleri ve bazı kısım şefleri de dahil olduğu halde birçok memurlara her aybaşı parasız olarak verilmekte olan sigaralar yeni teşkilât kanunu mucibince bir hazirandan itibaren verilmemeğe başlanmıştır.

Maamafih, yalnız Vekillere, meb'uslara ve umum müdürlüğe umum müdüre, muavinlerine ve kısım âmirlerine reklâm faslından parasız sigara verilmesine eskisi gibi devam edileceği öğrenilmiştir.

İzmir Fuarı

(1 inci Sayfadan Devam)

Fuar sahasında yeni eğlence vasıtalarından biri olan «şeytan dolabı» tamamlanmıştır. Bu dolap iki kişilik hücreler halinde çılgın bir sür'atle dönen muazzam, elektrikle müteharrik, rengârenk bir eğlence vasıtasıdır. Mevsim münasebetile Kültürpark, büyük bir alâka toplamaktadır. Bilhassa cumartesi ve pazar günleri Kültürpark çok kalabalık oluyor.

Belediye resimlerine yapılacak zam

(1 inci Sayfadan Devam)

min olunacaktır.

Vergi ve resimlere yapılacak olan zamlar bu aydan itibaren tatbik olunacaktır. Bina ve arazi vergileri de bu suretle bir miktar artmış olacaktır. Artış nisbetini Vekâlet tesbit edecektir.

İhtikâr kontrollerinde

(1 inci Sayfadan Devam)

kontrol işinde kadın memurlar da kullanılması kararlaşmıştır. Kadın memurların tahsil dereceleri bugünlerde taayün edecektir. Şehrimizde tecrübe olarak kullanılan iki kadın memurun ihtikâr vak'alarını takiptekî mesailerinden mucibi memnuniyet netice alınmıştır.

ZAYİ — Fatih Askerlik Şubesinden almış olduğum askerlik tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

1320 Doğumlu Mustafa oğlu Yusuf

AVAM Kamarasında

(1 inci Sayfadan Devam)

Deniz harbinde de iyi neiceler alınmıştır. Hitler geçen mart ayında denizlerde muazzam faaliyet olacağını söylemişti. İngiltereye karşı yüzlerce tahtelbahir kullanılacaktı. Halbuki mart geçti, nisan, mayıs geçti. Haziranın ortasında bulunuyoruz. Mayıs ayı, Atlantikte en iyi ve muvaffakiyetli geçen bir ay olmuştur.

Mayısta Mihver devletlerinin deniz zayiatı 250 bin tona baliğ olmuştur. Bu gemiler ya batırılmış, ya zaptedilmiş veyahut mürettebatı tarafından batırılmıştır.

Alman gemiileri, gizliden gizliye limandan limana sefer ederlerken İngilterenin iki bin gemisi serbestçe dolaşmaktadır.

Geçen haziranda Eritrenin ve şarki Afrikanın işgal edileceği Irakta vaziyetin muvaffakiyetle düzelteceğini söyliyen bir kimse, muhakkak hayalperest addedilirdi. Halbuki bunlar tahakkuk etmşitir.

Mersa Matruh'da müdafaa hatlarımız her zamankinden ziyade kuvvetlidir. Habeşistandan serbest kalan kuvvetler de bu müdafaaya iştirak etmektedir.»

Kendilerine memur süsü verenler

(1 inci Sayfadan Devam)

da otururken iki kişi gelmiş, Mığırdıçtan bir paket çivit istemişlerdir. Bakkal çiviti vermiş ve fiatının da 5 kuruş olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine kendilerinin fiat mürakabe memuru olduklarını söyliyen müşteriler hemen kâğıt ve kalem çıkarmışlar, gûya zabıt tutmağa başlamışlardır.

Bir aralık bunlardan biri bakkala sokulmuş ve:

«— İhtikâr yaptığın için seni en az iki sene sürgün deceklerdir. Bize 500 lira verirsen sürgüne gitmekten kurtulursun» demiştir.

Mığırdıç hemen onlarla pazarlığa girişmiş ve 150 lira vererek tutulan zaptı imha ettirmiştir.

Biraz sonra Mığırdıçın dükkân komşuları vasıtasile işten haberdar olan zabıta derhal faaliyete geçmiş ve iki saat zarfında suçluları yakalamıya muvaffak olmuştur. Bunlardan biri İmren lokantası sahibi Halil oğlu Hasan, diğeri de Sirkecide Ankara otelinde çalışan Mehmet oğlu Mustafadır. Zabıta suçluların ceplerini aramış ve 150 lirayı hiç noksansız olarak Mustafanın üzerinde bulmuştur.

Tiyatro hareketleri

Anadoluda bilhassa Şark vilâyetlerinde turneye çıkmış olan Şehir Tiyatrosu artistleri ay sonuna doğru şehrimize dönecek lerdir. Heyet şimdi Erzurumda bulunmaktadır. Şehrimize gelen malûmata göre, temsiller büyük rağbet görmüş ve ısrarlar üzerinde programdan hariç olarak birçok vilâyetlerde fazla temsiller vermek zarureti hasıl olmuştur.

Diğer taraftan şehrimizde mevsim münasebetile yeni tiyatro, operet toplulukları kurulmaktadır. İlk operet san'atkârı B. Cemal Sahir de Şehir Tiyatrosunun eski san'atkârlarından Bayan Halide Pişkin ile yeni, büyük bir trup kurmuştur.

Fransız Büyük Elçisi vefat etti

Fransanın Ankara Büyük Elçisi jül Hanri dün Ankarada tedavi edilmekte olduğu Nümune Hastanesinde vefat etmiştir.

Büyük Elçi Cumartesi günü birdenbire hastalanarak, Nümune hastanesine kaldırılmış ve orada yapılan konsültasyon neticesinde hastalığın kangrén olmuş ve delinmiş apandisit olduğu anlaşılarak kendisine o akşam ameliyat yapılmıştı. Hastanın tedavisine fennin bütün vasıtalariyle çalışılmış ise de, maalesef kurtarılması mümkün olamamıştır.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cinsi	Azı	Çoğu		Muhammen Fiat Ku. Sa.	M. Teminat Lira Ku.	Şartname Bedeli	Şekli	Eksiltme Tarihi
Ekmek	730,000	917,000	Kilo	12 75	8763 87	585	Kapalı	25/6/941 Çarşamba Saat 15
Karaman	55,500	78,000	»	60				
Dağlıç	78,000	104,000	»	55				
Kuzu	8,800	14,900	»	58	15189 15	10 15	»	25/6/941 Çarşamba Saat 15,30
Sığır Eti	157,000	214,000	»	42				
Süt	153,000	185,000	»	13				
Kâse Yoğurdu	9,500	16,000	Adet	8	2949 75	1 97	»	27/6/941 Cuma Saat 15
Kilo Yoğurdu	10.000	19,000	Kilo	25				
Mutfak Yumurtası	240,000	380,000	Adet	2	1245 00		»	27/6/941 Cuma Saat 15,30
Günlük Yumurta	170,000	225,000	»	4				
Sade yağı	30,800	41,600	Kilo	145	4524 00	3 02	»	2/7/941 Çarşamba Saat 15
Zeytin yağı	20,800	31,100	»	70				
Zeytin Tanesi	9,125	14,650	»	40	3619 14	2 42	»	2/7/941 Çarşamba Saat 15,30
Beyaz Sabun	23,400	34,000	»	45				
Yeşil Sabun	11,200	17,750	»	30				
Tere yağı	4,440	5,915	»	160	1013 55		»	2/7/941 Çarşamba Saat 16
Reçel	4,600	6,750	»	60				
Kuru kayısı	6,500	8,900	»	85				
Kuru Fasulye (Horoz)	35,300	46,800	»	30				
Nohut	23,920	30,900	»	30				
Pirinç	78,200	111,500	»	37 50				
Yeşil Mercimek	1,000	1,800	»	25				
Kırmızı Mercimek	10,580	16,150	»	1[illegible]				
Kuru Üzüm	14,600	19,400	»	40				
Kuru Bamye	500	150	»	120	8964 72	5 97	»	4/7/941 Cuma Saat 15
Kuru Barbunye	16,800	23,800	»	20				
Soğan	34,500	53,750	»	05				
Patates	80,500	114,000	»	13				
Bulgur	41,300	46,800	»	20				
Soda	16,600	22,200	»	08				
Domates Salçası	2,300	3,325	»	25				
Tuz	21,000	25,900	»	05				
Kesme Şeker	4,000	6,000	»	48	2983 51	1 99	»	4/7/941 Cuma Saat 16
Toz Şeker	54,400	82,000	»	45				
Makarna (İrmikli)	26,150	35,000	»	36				
Şehriye (İrmikli)	17,480	23,675	»	34				
Pirinç Unu	4,950	6,550	»	32				
Nişasta	2,700	3,550	»	30	1841 37		»	9/7/941 Çarşamba Saat 15
Kuskus (İrmikli)	500	850	»	36				
İrmik	900	1,450	»	30				
Beyaz Peynir	15,050	24,850	»	50	1374 38		»	9/7/941 Çarşamba Saat 16
Kaşar Peyniri	2,900	5,900	»	100				

Sıhhî Müesseselerin 1941 Malî Yılı ihtiyaçları olbaptaki Şartname ve Nümuneleri veçhile Eksiltmeye konulmuştur

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü Binasında toplanan Kimisyonda yapılacaktır.

2 — Eksiltmenin şekli, gün ve saatleri, muhammen fiat, muavakkat garanti miktarları karşılarında gösterilmiştir.

3 — Kapalı zarfla yapılacak eksiltmeler için ihale saatinden bir saat evvel istekliler teklifi havi ve ağzı mühürlü zarflarını makbuz mukabilinde Komisyona vermeleri lâzımdır. Mektuplarda teklif olnuan fiatların hem yazı hem de rakamla yazılması kanunî mecburiyettir.

4 — İstekliler Umum Müesseselerinbütün ihtiyaçları veya bir müessesenin bir şartname dahilinde bulunan bütün ihtiyaçları için teklifte bulunacaklardır.

5 — İstekliler 1941 Yılı Ticaret Odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı vesiklar ve muvakkat garanti makbuz veya Banka mektuplarını Kapalı zarfların içerisine koymaları lâzımdır. «4376»

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Keşif Bed.	İlk Temin.	
1098,82	82,41	Floryada Beton kabineler üzerinin ahşap kafesle kapatılması kâtiplik ve yaverlik binalarının önündeki kumluk sahanın ahşap parmaklıkla tahdidi.
2223,83	166,79	Cihangirde Türkgücü sokağının şose, taş kaldırım, beton bordür vesaire inşaatı.

Keşif ve tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif ve şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 23/6/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacaklar fenni ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. «4420»

Hücum Borusu

Trablusu Nasıl Aldık, Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Tefrika No. 63

Basıldık, Türklerin büyük bir kuvveti kesif ateş kütlesile birinci taburumuzu bastırdı

«— 68 inci Floransa alayı, yarın - 3 teşrinievvel 1911 çarşamba - şafakla harekete geçecek, cenup ve cenubu garbî yolile çöl istikametinde ilerleyerek Aziziye civarında toplandığı haber verilen perakende Türk kıt'alarile Arap aşiretlerine taarruz edecektir..»

Ertesi sabah, şafakla beraber yürüyüşe geçen 68 inci Floransa alayı, derin bir tereddüt' havası içinde ilerleyen öncüsünü takip ediyor, subaylarla erlerin derin bir üzüntü ve yorgunluk ifadesile örtülü çahrelerinde yakin bir felâketin, mağrur bir surata indirilen cür'etkâr bir sillenin yapacağı tesirle kendini göstereceği tuhaf bir ön seziş çerçevesinde herkese kendini hissttiriyordu.

Alay, ağır bir yürüyüşle süvari kışlasının bulunduğu cenup yolundan çöl istıkametinde ilerliyordu..

Süvari kışlasının bulunduğu noktaya varan birinci taburun öncüleri geriye haber gönderdiler:

«— Cenubu şarkî istikametinde aşiret ve Türk kıt'alarından mürekkep keşif kollarının harekâtı görünüyor!»

Albay Kanova buna aldırış etmedi, emri bastırdı:

— İleri harekete devam ediniz!.

Bu emir, Kanovanın ilk hezimete uğrayışına sebep olan ön emri olmaktan kurtulamadı.

Birinci tabur süvari kışlasının bulunduğu metrûk pavyonların hizasına geldiği sırada müthiş bir gürültü koptu.. Yüzlerce silâhın namlusundan fırlıyan kurşunlar, taburda âni bir panik meydana getirdi.

Muzaffer bir maceranın ana yolunda ilerlediğini zanneden 68 inci Floransa alayı kumandanı ve subayları bu beklenmedik ateş karşısında birbirine karışan hayvanlarla erleri kurtaramadılar.

Biraz evvel serenadların akisler yaptığı caddede, caddenin iki tarafındaki seyrek hurmalıklarda acı iniltiler, tüfenk seslerine karışan ıztırap nağraları ilk İtalyan hezimetini, bir avuç Türk kahramanı önünde mütecaviz taburların paniğini Trablusa ve etrafına ilân ediyordu...

Albay Kanova çılgına dönmüştü..

Ateş seslerini, ikinci taburla üçüncü taburun arasında ilerleyen alay karargâhında duyan İtalyan albayı etrafındakilere dönmüş:

— Ne var? Türk karargâhına varan öncü ucumuz galiba düşmana ateş açtı!

Demiş, ötekilerin cevap vermesine meydan kalmadan tozu dumana katan bir süvari soluk soluğa albayın önüne atılmış:

— Basıldık.. İhanete uğradık! Türklerin büyük bir kuvveti, kesif ateş kütlesile birinci taburumuzu bastırdı.. Kan gövdeyi götürüyor albayım!

Haberini vermişti..

Mağrur ve zalim Kanova, bu haber karşısında adamakıllı sarsıldı. Kekeliyerek:

— Ne söylüyor bu adam? Şuurunu mu kaybetti acaba?

Dedikten sonra, hâlâ devam eden tüfenk seslerine doğru atını sürmeğe davranmıştı.. Fakat bu davranış o kadar isteksiz, o kadar ca'lî bir hareket oldu ki, yanında bulunan alay erkânı albayı önledi:

— Birdenbire ileri atılmayın albayım.. İşi bir defa etrafile anlıyalım.. İcabeden tedbiri alalım...

(Arkası Var)

İstanbul Asliye 4 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Davacı hazine tarafından Behçet Kâmi ve saire aleyhlerine açılan davanın yapılan muhakemesi sırasında: Müddeialeyhlerden olup Beyoğlunda üçüncü Vakıf hanında 5 No. da oturan ve hâlen yeri meçhul Aziz Şadi ve Bomontide Silâhşor caddesi Arel apartımanında 1 No. da Muazzez ve Galatada Asikuraziyoni hanında 60 No. da oturmuş mülga Şehremaneti inşaat mühendislerinden İrfan Faik ve Maçka Teşvikiye M. Karakol S. da 93 No. da Faize ve Şişlide Bomonti Arel apartımanında 1 No. da Nemika ve Şişlide Bomonti Arel apartımanında Semiha ve Nişantaşında Maçka Palas 2 inci katta 11 No. da Fahire ve Nişantaşında Maçka Palasta ikinci katta 11 No. da Lûtfiye ve Şişlide Teofon İstatiç apartımanında 4 No. da Hafide ve Nişantaşında Hacı Emin sokağında 34 numaralı apartımanda Abdurrahmana gönderilen ilânen tebligat üzerine muhakeme günü mahkemeye gelmediklerinden dolayı mahkemece gıyaben muhakemelerinin icrasına ve kendilerine ilânen gıyap kararının tebliğine ve bir ay mehil verilmesine ve muhakemenin 16/7/941 saat 14 talikine karar verilmiş olduğundan bermucibi karar yukarıda adresleri yazılı müddeialeyhler muhakeme gününden evvel mahkemeye müracaat etmedikleri veya bir vekil göndermedikleri takdirde muhakemeye gıyaben bakılacağı ilânen tebliğ olunur. 941/22

SANİN
DİŞ MACUNU

Dişlere Hayat Verir.

ANCAK:

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metodla takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

ile sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

BERLİTZ
Lisan Dershanesi

BÜTÜN YAZ AÇIKTIR.

Beyoğlu: 294, İstiklâl Caddesi

FRANSIZCA İNGİLİZCE ALMANCA | Lisan kurları ve Hususi Dersler

Haftada 3 ders ayda 4 lira. Tecrübe dersi bedavadır.

ZAYİ — Uzunköprü Gazi Mahmutbey ilkmektebinden aldığım şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Mahmut ATATAN

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Elektrodlara ve onların talik edilmesine ait tertibat» hakkındaki ihtira için alınmış olan 16 Haziran 1937 tarih ve 2498 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut ihtiraı Türkiyede mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galata Aslan Han 5 inci kat 1-3 numaralara müracaat ey-

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice - Neşriyat Direktörü Cevdet Karabilgin

Basıldığı Yer: SON TELGRAF Matbaası

RADYO

11 Haziran 1941

18.00 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Tanbur ve Kemençe ile saz eserleri.
18.30 Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası.
18.25 Konuşma: (Dış Politika Hâdiseleri).
18.45 Çocuk Saati.
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Müzik: Çifte Fasıl.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Bir Halk Türküsü öğreniyoruz — Haftanın Türküsü: Pasınlı Güzel.
21.00 Konuşma: Memleket Postası.
21.10 Müzik: En Çok Sevilmiş Plâklar.
21.25 Müzik: Riyaseticümhur Bandosu (Şef: İhsan Künçer). 1. j. Fucik: Marş, 2. F. Suppe: Hafif Süvari Alayı (Uvertür) 3. Glazonuov: Konser Valsi, 4. Saint - Saens: Sekizinci Henry'den Balet, 1. Kabilelerin Girişi; 2 İskoç Aşkı; 3. Çingenenin Dansı; 4. Gigue ve Final.
22.10 Müzik: Divan, Koşma ve Semailer.
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri; Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Cazband (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki Program, ve Kapanış.

YARINKİ PROGRAM

7.30 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
7.33 Müzik: Hafif Parçalar (Pl.)
7.45 Ajans Haberleri.
8.00 Müzik: Hafif Parçalar Programının Devamı. (Pl.)
8.30/8.45 Evin Saati.
12.30 Program, ve Memleket Saat Ayarı.
12.33 Müzik: Şarkı ve Türküler.
12.45 Ajans Haberleri.
13.00 Müzik: Karışık Program (Pl.)
13.15 Müzik: Peşrev ve Oyun Havaları.
13.30/14.00 Müzik: Karışık Program Devamı (Pl.)

Zührevi ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında Hasanbey Apt. No. 33 Telefon: 43586

DOKTOR Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22398

NAFTİL = Naftalin

Naftil Fiyatı:

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonunca tesbit edilmiştir. Toptan kilosu 47 kuruştur.

Toptan Umumi Satış Deposu: Tahta Kale Cadd. No. 66-68 Tel: 22269

SATIŞ İLÂNI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Andon ve Dimitri tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 27170 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehli vukuf tarafından 5200 lira kıymet takdir edilmiş olan Boğaziçinde Arnavutköyünde ve mahallesinde eski Kundura yeni Sekbanlar sokağında eski 5 yeni 7 No. lı sağı bu kerre ifraza Mihal Gilinos kızı Eriniye ferağ edilen maa bahçe ev, solu ve önü umumî yol arkası dağ mahalli ile mahdut 2440 metre murabbaı müfraz maa bahçe ahşap evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Gayrimenkul Sekbanlar sokağında 2 taj No. sını havi bahçe içinde ahşap köşk olup sokaktan çift kanatlı ahşap bahçe kapısından girildikte:

Zemin kat: Zemini mermer bir taşlıkda iki oda bir halâ ve zemini çimento şaplı bahçeye kapısı olan bir mutfak ve bodurum kattaki kömürlüğe inen ahşap bir merdiven kapısından ibarettir.

Birinci kat: Merdiven başından bölme camekânlı bir sofada üç oda bir kiler vardır.

İkinci kat: Çatı katı olup bir sofada bir oda, bir halâ, bir çatı arasından ibarettir.

Bahçe: Sokak cephesi kâgir sed duvar üzerine demir parmaklıklı ve diğer hudutları kâgir duvarla tahdit edilmiş içinde muhtelif meyvalı ve meyvasız ağaç olduğu gibi müstatil bir havuz ve bir kuyu ve mütebakisi bahçedir.

Evsafı: Bina ahşap olup zemini ve birinci kat pencereleri demir parmaklıklı ve birinci kat kısmı cumbalıdır. İçinde elektrik ve terkos vardır. Şark ve cenup cephesinden denize nezareti vardır.

Sahası: Umum 2440 metre murabbaı olup 76 metre murabbaı bina ve mütebakisi bahçedir.

Yukarıda hudut, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konulmuştur.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 16/6/941 tarihinden itibaren 941/902 No. ile İstanbul 4 üncü icra dairesinin muayyen No. sında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler işbu şartnameye ve 941/902 dosya No. sile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 1/7/941 tarihinde salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul 4 üncü İcra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmaz ve satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha temdit edilerek 11/7/941 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar İst. Dördüncü icra memurluğu odasında, arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şaritle, en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz. Ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedel ile almıya razı olursa ona razı olmaz veya bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeye mecburdur.

Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihde İstanbul Dördüncü İcra memurluğu odasında isbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

(4480)

POKER

Traş Bıçaklarile Traş Olmak Bir Zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez. Yüzü yumuşatır.

Her yerde ısrarla POKER traş bıçaklarını isteyiniz.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Her nevi tahta işbaına müteallik usul» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 15 haziran 1939 tarih ve 2769 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat ednmek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1-3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Kendi kendine kurulup sertleşen elektroların kullanış usulü» hakkındaki ihtira için alınmış olan 16 haziran 1937 tarih ve 2427 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut ihtiraı Türkiyede mevkii fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğünden

Semti ve Mahallesi	Cadde ve Sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen Aylığı L.	K.
Vezneciler Camcı Ali	Derunî Mehmet Ef.	19	Hane	15	00
Vezneciler Camcı Ali	Halaç Mensur	9	»	11	00
Fatih — Zeyrek	Kilise Camii	60	»	8	00
Mahmutpaşa	Mengene	18	»	7	00
Balat Hamamcı Muhiddin	Kara Batak	10	»	6	00
Yedikule Kazlı Çeşme	Taşhan	14	»	14	00
Yedikule Kazlı Çeşme	»	12	»	5	00
Kumkapı Çadırcı Ahmet Çelebi, Bali	Paşa Yokuşı		Çadırcı Ahmet Çelebi Cami yeri	4	00
Kumkapı Kazganî Sadi	»		Cami yeri	3	00
Mahmutpaşa Hacı Küçük	Cami altında	21	Dükkân	30	00
Beyazıt Emin Bey	Dibekli Mektebi altında	13	»	1	50
Daye Hatun	Yaldızlı Han alt kat	4	Oda	6	00
Çarşıda	Feraceciler	4	Dükkân	3	00
Çarşıda	Zincirli Han'da	10	Oda	2	50
Çarşıda Çuhacı Han Üst katta		19	Oda 1/2 — payı	2	50
Eyüp Camii Kebir	Kalenderhane		Dükkân	1	50
Kumkapı Kazganî Sadi	Patrikhane	15	Arsa	3	00

Yukarıda yazılı mahaller 942 Senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere ilâna konmuştur. İhaleleri 13 Haziran 941 Cuma günü saat On beştedir. İstekliler Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. «4278»

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 36

Yazan: *Francis Machard* Çeviren: *İskender F. SERTELLİ*

Her şeyden önce Japonların gizli B. M. teşkilâtının iç yüzünü öğrenmek lâzım geliyordu

Odama döndüm, Düşünüyorum:

— Acaba hangisinin dediği doğru.

«Nevyork Casus Mektebi» profesörünün dediğine bakılırsa, japonya hakikaten günün birinde beşeriyet için korkunç bir devlet olacak. Fakat, Çinliler acaba onlara kıpırdamak fırsatını verecekler mi?.

Ne olursa olsun, bu kavga bana çok şeyler öğretti.

Demek ki, japonyayı yakından gören bir insan nazarında, Alman İngiliz ve Amerikan istihbarat teşkilâtlarının hiçbir kıymeti yok.

Bu muhavereden bu neticeyi çıkarınca, o günlerde Pariste sıkca tesadüf ettiğim japonlarla yakından meşgul olmağa - kendimce - lüzum görüyordum.

Fakat, gariptir ki «Nevyork Casus Mektebi» nde bütün millet-lerin gizli istihbarat teşkilâtile meşgul olduğumuz halde, japonların (B. M.) teşkilâtından haberdar olmamıştık. Acaba bizimkiler de birşey bilmiyor muydu?. Yoksa biliyorlar da bana söylemeğe lüzum mu görmemişlerdi.

Biliyorlarsa, bunu söylemeğe mecburdular.» Çünkü, cenubî Amerikadaki en ufak bir cumhuriyetin iki bin kişiden ibaret olan ordusunun hususi teşkilâtı hakkında bile malûmat edinmiştim. Buna varıncıya kadar bütün gizli teşkilâtlarla alâkadar olan mektep idaresi, böyle bir teşkilât üzerinde elbette duracak ve bize de bundan bahsedecekti.

Demek ki, mektep idaresi de bundan haberdar değildi.

Herşeyden önce «B. M.» teşkilâtı hakkında malûmat edinmek hevesine düşmüştüm. En kolay yol, Londradan bunu sormak, biraz malûmat almaktı.

Buna ihtiyaç hissediyordum.

Japonların gizli tuttukları B. M. teşkilâtı..

Londraya yazdım.

Bu teşkilât hakkında malûmat istedim.

Buna dair ne bir eser yazılmış.. ne de gazetelerde bir satır yazı çıkmış.

Bizim İspanyol Madamına sordum:

— «B. M.» teşkilâtı hakkında bana biraz malûmat verebilir misiniz?

Madam hayretle yüzüme baktı:

— Bu, japonların esrarengiz bir teşkilâtıdır. Fakat, işte o kadar. Bundan ötesini ben de bilmiyorum. Nasıl çalışıyorlar?. Nerelerde ve kimlerle çalışıyorlar?. Niçin çalışıyorlar?. Bunu bilene tesadüf etmedim.

Kanadalı sahte puro fabrikatörünü ararken - zaten, Paristeki vazifem de şimdilik yalnız bundan ibaret iken - bu merak nereden de beynimi sarmıştı?.

İspanyol Madamı dikkatle yüzüme baktı:

— Niçin soruyorsunuz bunu? Yoksa onları mı takip ediyorsunuz?

— Hayır, dedim, iki işçi kavga ederken, bu kavga arasında mühim muhaverelere şahit oldum da.

İspanyol Madamı yüzüme bakarak, manalı bir tebessümle başını salladı:

— Bu, çok yeni fakat, çok tehlikeli bir teşkilâttır. Sizi tenvir maksadile sadece duyduklarımı söyliyeceğim.

— Ah, çok teşekkür ederim. Beni ikaz etmenizi dilerim.

Anlatmağa başladı:

— Bu teşkilâtı japonlar yapmış. Eskiden nasıl (Entellicens Servis) teşkilâtını yabancı memleketlerde esrarengiz bir mahiyette görürlerse, şimdi de «B. M.» teşkilâtı ayni görüşle, ayni endişe ile karşılanıyor. Size bu hususta esaslı bir fikir verebilmek için, şu canlı vak'ayı anlatayım: Geçen sene Pariste bir japon taciri intihar etmişti. Paris zabıtası bu intihar hâdisesile çok yakından ve ciddî bir surette alâkadar oldu. Müntehirin ne maksatla kendini öldürdüğünü anlamak istedi. Fakat, bir ipucu bulamadı. Haftalarca meşgul oldular. Günün birinde, bu japon tacirinin gazetelerde çıkan resmini gören bir aile kadını, gazeteyi eline alarak zabıta şefine müracaat ediyor ve şefe diyor ki:

(Arkası Var)

Harp Ansiklopedisi

(4 üncü sayfadan devam)

daki (Sahyım) tepesi, Milâttan 1049 yıl önce Hazreti Davudun saltanata nail olduğu yerdir ki Davud burada ordular kurarak, Kenanîleri şehirden kovmuş ve Kudüsün surlarını yaptırmıştır. Bundan sonra Davudun oğlu ve halefi Süleyman, Kudüsteki «Beyti Mukaddes» i ve meşhur sarayını inşa etmiştir. Heredotun bahsettiği (Kudtis) ismi şimdiki Kudüsün ve yahut ibranice (Kadişe) - nin galatıdır.

Kudüsteki şimdi göze çarpan surlar Kanunî Süleyman tarafından yeniden yaptırılmıştır. Kudüs şehri portakal, zeytin, limon, hurma, muz ağaçlarile ve üzümü meşhur bağlarile sarılmıştır. Yazın havası çok sıcak, kışın oldukça soğuk olur.

Tarihte meşhur (Orşalm kızları) Büyük İskenderi bile yolundan çevirmiş ve Makedonyalı İmparator, Benî İsraile bir çok imtiyazlar vermişti.

Filistinin bugünkü coğrafî vaziyeti çok mühim ve naziktir. Şimdi bütün dünyanın gözü oraya çevrilmiştir.

İstanbul Asliye 4 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Hazine tarafından Maryam, Eleni ve saire aleyhlerine açılan davanın yapılan muhakemesi sırasında: Tophanede Kumbara Mandıra sokağında Leftere ve ayni adreste 34 numarada oturan Petroya ve yine ayni adreste 34 numaralı apartımanın 5 inci kat nda oturan Koçoya gönderilen davetiye üzerine bilâtebliğ bulunamadıklarından bahisle iade edildiğinden mahkemece gıyaben muhakemenin icrasına ve kendilerine gıyap kararının ilânen tebliğ edilmesine mahkemece karar verilmiş olduğundan ve bu meyanda bir ay mehil verilmesine de karar verilmiş olmakla muhakemenin muallâk bulunduğu 16/7/941 den evvel yukarıda adresleri yazılı müddeialeyhlerin mahkemeye müracaat etmedikleri ve muhakeme günü saat 14 de mahkemeye gelmedikleri veya bir vekil göndermedikleri takdirde gıyaplarında muhakemeye devam olunacağı ilânen tebliğ olunur. 938/1292